

c) El subministrament i la gestió del material necessari per al manteniment i de les peces de recanvi.

d) La sol·licitud o la reserva d'un punt d'estacionament o d'un hangar per dur a terme les operacions de manteniment.

9. L'assistència d'operacions de vol i l'administració de la tripulació comprenen:

a) La preparació del vol a l'aeroport de sortida o a qualsevol altre lloc.

b) L'assistència en vol, inclòs, si és procedent, el canvi d'itinerari en vol.

c) Els serveis posteriors al vol.

d) L'administració de la tripulació.

10. L'assistència de transport de superfície inclou:

a) L'organització i l'execució del transport de passatgers, tripulacions, equipatges, càrrega i correu entre les diferents terminals del mateix aeroport, exclòs qualsevol transport entre l'aeronau i qualsevol altre lloc al recinte del mateix aeroport.

b) Qualsevol transport especial sol·licitat per l'usuari.

11. L'assistència de majordomia (càtering) comprèn:

a) Les relacions amb els proveïdors i la gestió administrativa.

b) L'emmagatzematge d'aliments, begudes i accessoris necessaris per a la preparació.

c) La neteja d'accessoris.

d) La preparació i el lliurament del material i els productes alimentaris.

e) El transport, la càrrega i la descàrrega d'aliments i begudes de l'aeronau.

tats cooperatives, motiva que el legislador tingui en compte la necessitat d'oferir un camí adequat que canalitzi les iniciatives col·lectives dels ciutadans que exerceixen activitats generadores de riquesa i ocupació estable. El foment del cooperativisme com a fórmula que facilita la integració econòmica i laboral dels espanyols en el mercat fa perfectament compatibles els requisits de rendibilitat i competitivitat propis de les economies més desenvolupades amb els valors que donen forma a les cooperatives des de fa més de cent cinquanta anys. Els elements propis d'una societat de persones, com són les cooperatives, poden viure en harmonia amb les exigències del mercat; altrament, el món cooperatiu es trobaria en una situació de divorci entre la realitat i el dret. L'objectiu de la nova Llei és precisament que els valors que encarna la figura històrica del cooperativisme, resposta de la societat civil als constants i innovadors condicionaments econòmics, siguin compatibles i guardin un equilibri adequat amb el fi últim del conjunt de socis, que és la rendibilitat econòmica i l'èxit del seu projecte empresarial.

Els valors ètics que donen vida als principis cooperatius formulats per l'aliança cooperativa internacional, especialment en els que encarnen la solidaritat, la democràcia, la igualtat i la vocació social tenen cabuda en la nova Llei que els consagra com a elements indispensables per construir una empresa viable amb la qual els socis s'identifiquen perquè hi aprecien la realització d'un projecte que garanteix la seva ocupació i la seva vida professional.

Era necessària una Llei de cooperatives que, reforçant els principis bàsics de l'esperit del cooperativisme, sigui un instrument jurídic útil per fer front als grans desafiaments econòmics i empresarials que representa l'entrada en la Unió Monetària Europea.

La Llei atén les noves demandes socials de solidaritat i les noves activitats generadores d'ocupació oferint l'autoocupació col·lectiva com a fórmula per a la inserció social, l'atenció a col·lectius especialment amb dificultats d'inserció laboral i la participació pública en aquest sector.

La nova Llei és també el resultat de la necessitat d'aplicar en benefici del sector cooperatiu una sèrie de canvis legislatius que s'han produït tant en l'àmbit nacional com en el comunitari.

Des de 1989, una bona part del dret de societats ha estat modificat, per adaptar-lo a les directives europees sobre la matèria. Amb això, s'han introduït algunes regulacions innovadores que sembla molt convenient incorporar-les també a la legislació cooperativa, com les que afecten, entre altres, la publicitat societària, el dipòsit de comptes anuals, les transformacions i fusions, les competències dels òrgans d'administració i els drets i les obligacions dels socis.

Respecte a la legislació nacional, la nova Llei té en compte l'aportació que va suposar la Llei general de cooperatives 3/1987, de 2 d'abril, que va adaptar a les exigències de l'Estat de les autonomies el règim jurídic de les societats cooperatives i de les seves possibilitats d'associació. El fet que les comunitats autònomes assumeixin la competència exclusiva en aquesta matèria significa, en la pràctica, que l'àmbit d'aplicació de la nova Llei ha estat àmpliament reformulat, cosa que fa necessària una definició d'aquest àmbit. Així s'ha establert a l'article 2, seguint la doctrina del Tribunal constitucional. L'abast de l'àmbit d'aplicació de la nova Llei és, per tant, estatal, al qual s'han d'acollir les societats cooperatives que exerceixin la seva activitat en aquest àmbit.

En aspectes més generals, la Llei recull les modificacions que hi ha hagut en els procediments jurisdiccionals de garantia i impugnació, o les innovacions més acreditades en altres àmbits jurídic: auditoria i règim laboral. D'altra banda, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques

CAP DE L'ESTAT

15681 LLEI 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives. («BOE» 170, de 17-7-1999.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Les societats cooperatives, com a veritables institucions socioeconòmiques, han de fer front a les constants transformacions que, de manera progressiva, es produeixen en el món actual. Els canvis tecnològics, econòmics i en l'organització de treball que donen un protagonisme especial a les petites i mitjanes empreses, juntament amb l'aparició dels nous «jaciments d'ocupació», obren a les cooperatives àmplies expectatives per a l'expansió, però, a la vegada, exigeixen que la seva formulació jurídica trobi sòlids suports per a la seva consolidació com a empresa.

Per a les societats cooperatives, en un món cada vegada més competitiu i rigorós en les regles del mercat, la competitivitat s'ha convertit en un valor consubstancial a la seva naturalesa cooperativa, ja que no podria mantenir els seus valors socials si fallaven l'eficàcia i la rendibilitat pròpies del seu caràcter empresarial.

El mandat de la Constitució espanyola, que en l'apartat 2 de l'article 129 ordena als poders públics el foment, mitjançant una legislació adequada, de les socie-

i del procediment administratiu comú, orienta el procediment administratiu comú a una modernització de l'actuació administrativa d'acord amb l'eficàcia i la transparència, principis inspiradors que han de ser expressament acollits en la nova normativa cooperativa, en relació amb la matèria registral i en l'actuació de l'Administració en el foment i el seguiment de les entitats cooperatives.

La Llei ofereix un marc de flexibilitat, on les mateixes cooperatives puguin entrar a autoregular-se, i estableix els principis que, amb caràcter general, han de ser aplicats en la seva actuació, fugint del caràcter reglamentista que en molts aspectes dificulta l'activitat societària.

Un objectiu prioritari és reforçar la consolidació empresarial de la cooperativa, per la qual cosa ha calgut flexibilitzar-ne el règim econòmic i societari i acollir novetats en matèria de finançament empresarial. Així, el reforçament de l'òrgan de govern i administració o l'habilitació d'accés a noves modalitats de captació de recursos permanents mitjançant l'emissió de participacions especials, o de títols participatius.

Dins d'aquestes perspectives, la Llei s'estructura en tres títols amb cent vint articles, tretze disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, tres disposicions derogatòries i sis disposicions finals.

I. El títol I defineix el concepte de societat cooperativa, les classes, en redueix el nombre perquè unifica les cooperatives d'ensenyament i les educacionals i en regula la seva constitució. Es creen les seccions, que permeten dur a terme activitats econòmiques i socials específiques dins del seu àmbit.

El nombre de socis per constituir una cooperativa es redueix a tres, cosa que facilita la creació d'aquest tipus de societats. Amb la mateixa finalitat s'estableix que la constitució de la societat cooperativa es fa per compareixença simultània de tots els socis promotors davant el notari, perquè és una societat de persones, i se suprimeix l'Assemblea constituent, fet que suposa una agilització del procediment. Així mateix, s'ha flexibilitzat la regulació dels òrgans socials, es permet que els Estatuts fixin els criteris del seu funcionament i es faculden els Estatuts amb la possibilitat de crear la figura de l'administrador únic en les cooperatives de menys de deu socis.

Mantenen els supòsits i les condicions en què poden operar amb tercers i amplien els límits d'aquestes operacions.

Desplega el concepte de soci col·laborador, que substitueix el denominat «associat» en la Llei anterior, i n'amplia les possibilitats de participació.

Preveu la possibilitat d'establir vincles socials de durada determinada.

Pel que fa al dret de vot, es parteix del principi que cada soci té un vot, si bé es permet que els Estatuts prevegin la possibilitat d'establir el vot plural ponderat per a les cooperatives agràries, d'explotació comunitària de la terra, de serveis, del mar i de transportistes, i per a la resta, únicament per als socis que siguin cooperatives, societats controlades per aquestes o entitats públiques, si bé s'estableix la limitació de no poder superar els cinc vots socials.

La complexitat que en ocasions pot presentar la gestió econòmica de les cooperatives, des d'un punt de vista «tècnic comptable», ha aconsellat eximir els interventors de l'obligació de la censura dels comptes anuals de la cooperativa si estan obligades a sotmetre's a auditoria, sempre que així ho estableixin els Estatuts.

La possibilitat d'abonar interessos per les aportacions al capital social es condiona a l'existència de resultats positius.

Es modifica el règim d'actualització d'aportacions al capital social.

S'estableix una nova regulació del dret de reintegrament a les aportacions socials que suposa una tutela més gran del soci i reforça el principi cooperatiu de porta oberta. Amb aquesta finalitat, s'eliminen les deduccions sobre el reintegrament de les aportacions obligatòries al capital social que es podien practicar al soci que era baixa a la cooperativa quan aquesta baixa es qualificava de baixa voluntària no justificada o expulsió, mantenint únicament aquesta possibilitat per al supòsit de baixa no justificada per incompliment del període de permanència mínim que el soci havia assumit en el moment d'entrar a la cooperativa.

La captació de recursos financers es facilita mitjançant l'emissió de participacions especials, amb un termini de venciment d'almenys cinc anys, que poden ser transmissibles lliurement.

També es preveu la possibilitat d'emetre títols participatius, amb remuneració en funció dels resultats de la cooperativa.

Es fomenta la participació de la cooperativa en les diferents fases del procés productiu, ja que es consideren resultats cooperatius els que tenen el seu origen en participacions en empreses que efectuin activitats preparatòries o complementàries a les de la mateixa cooperativa.

La dificultat i el cost de gestió que suposa en determinades ocasions comptabilitzar separatament els resultats cooperatius dels extracooperatius ha aconsellat facultar la cooperativa perquè opti en els Estatuts per la no-diferenciació.

La disciplina comptable, la publicitat i la transparència d'aquest tipus de societats queda reforçada, en línia amb l'última reforma mercantil, en exigir el dipòsit dels comptes anuals en el Registre de societats cooperatives.

Són d'especial interès les formes de col·laboració econòmica entre cooperatives, procurant-ne l'ampliació i facilitant-ne la integració.

Es crea la figura de la «fusió especial», que consisteix en la possibilitat de fusionar una societat cooperativa amb qualsevol mena de societat civil o mercantil. En el mateix capítol es regula la figura de la «transformació» d'una societat cooperativa en una altra societat civil o mercantil, sense que calgui la dissolució i la creació d'una de nova.

La possibilitat de transformació d'una cooperativa de segon grau en una de primer, que absorbeix, tant les cooperatives que la integraven com els seus socis, permet una autèntica integració cooperativa.

Es recullen noves activitats dins de les diferents classes de cooperatives com les de la iniciativa social i integrals, en funció de la seva finalitat d'integració social i activitat cooperativitzada doble i plural.

Les especials característiques de les societats cooperatives han fet necessària la regulació del grup cooperatiu, amb la finalitat d'impulsar la integració empresarial d'aquest tipus de societats, davant el repte d'haver d'operar en mercats cada vegada més globalitzats.

Així mateix es crea una nova figura societària denominada cooperativa mixta amb una regularització on coexisteixen elements propis de la societat cooperativa i de la societat mercantil.

Té una importància especial per a les cooperatives d'habitatges, que duen a terme més d'una promoció o fase, el tractament donat al patrimoni independent de cadascuna de les cooperatives, que permet de limitar la responsabilitat dels socis sobre els deutes de les restants.

II. El títol II, de l'acció de l'Administració General de l'Estat, reconeix com a tasca d'interès general la promoció, l'estímul i el desenvolupament de les societats cooperatives, recull els principis generals que han de presidir l'organització del Registre de societats coope-

ratives i deixa el desplegament reglamentari per a una regulació posterior.

Les competències d'inspecció i sancionadores continuen corresponent al Ministeri de Treball i Assumptes Socials.

III. El títol III manté les formes d'associació de les societats cooperatives i facilita la creació d'aquestes agrupacions, als efectes d'incentivar el moviment cooperatiu en l'àmbit estatal.

IV. En les disposicions addicionals cal destacar la creació del Consell per al Foment de l'Economia Social com a òrgan assessor i consultiu de l'Administració General de l'Estat per a les activitats de l'Estat relacionades amb l'economia social. Actua, així mateix, com un òrgan de col·laboració i coordinació del moviment cooperatiu i les administracions públiques.

TÍTOL I

De la societat cooperativa

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Concepte i denominació.*

1. La cooperativa és una societat constituïda per persones que s'associen, en règim de lliure adhesió i baixa voluntària, per a la realització d'activitats empresarials, encaminades a satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques i socials, amb estructura i funcionament democràtic, d'acord amb els principis formulats per l'aliança cooperativa internacional, en els termes que resulten d'aquesta Llei.

2. Qualsevol activitat econòmica lícita pot ser organitzada i exercida mitjançant una societat constituïda a l'empara d'aquesta Llei.

3. La denominació de la societat inclou necessàriament les paraules «societat cooperativa» o l'abreviatura «S. Coop.». Aquesta denominació és exclusiva i se'n poden establir els requisits per reglament.

4. Les societats cooperatives poden revestir la forma de cooperativa de primer i segon grau, d'acord amb les especificitats previstes en aquesta Llei.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

Aquesta Llei és aplicable:

A) A les societats cooperatives que exerceixen la seva activitat cooperativitzada en el territori de diverses comunitats autònomes, excepte quan en una de les comunitats es dugui a terme amb caràcter principal.

B) A les societats cooperatives que efectuen principalment la seva activitat cooperativitzada a les ciutats de Ceuta i Melilla.

Article 3. *Domicili.*

La societat cooperativa ha de fixar el seu domicili social dins el territori espanyol, al lloc on exerceix principalment la seva activitat o centralitza la seva gestió administrativa i direcció.

Article 4. *Operacions amb tercers.*

1. Les societats cooperatives poden exercir activitats i serveis cooperativitzats amb tercers no socis només quan ho prevegin els Estatuts, en les condicions i amb les limitacions que estableix aquesta Llei, així com altres lleis de caràcter sectorial que els siguin aplicables.

2. No obstant això, qualsevol societat cooperativa, sigui quina sigui la seva classe, quan, per circumstàncies excepcionals no imputables a la societat cooperativa,

el fet d'operar exclusivament amb els seus socis i, si s'escau, amb tercers dins els límits establerts per aquesta Llei atenent la classe de cooperativa de què es tracti, suposi una disminució d'activitat que posi en perill la seva viabilitat econòmica, pot ser autoritzada, prèvia sol·licitud, per dur a terme, o, si s'escau, ampliar activitats i serveis amb tercers, pel termini i fins a la quantia que fixi l'autorització en funció de les circumstàncies que hi concorrin.

La sol·licitud, la resol el Ministeri de Treball i Assumptes Socials, i quan es tracti de cooperatives de crèdit i d'assegurances, l'autorització correspon al Ministeri d'Economia i Hisenda.

Article 5. *Seccions.*

1. Els Estatuts de la cooperativa poden preveure i regular la constitució i el funcionament de seccions que exerceixen, dins de l'objecte social, activitats econòmicosocials específiques amb autonomia de gestió, patrimoni separat i comptes d'explotació diferenciats, sens perjudici de la comptabilitat general de la cooperativa. La representació i la gestió de la secció correspon, en tot cas, al Consell Rector de la Cooperativa.

2. Del compliment de les obligacions derivades de l'activitat de la secció responen, en primer lloc, les aportacions fetes o promeses i les garanties presentades pels socis integrats en la secció, sens perjudici de la responsabilitat patrimonial universal de la cooperativa.

Tret que hi hagi una disposició estatutària en contra, la distribució d'excedents és diferenciada.

3. L'Assemblea General de la cooperativa pot acordar la suspensió dels acords de l'Assemblea de socis d'una secció, que consideri contraris a la llei, als Estatuts o a l'interès general de la cooperativa.

4. Les cooperatives de qualsevol classe, llevat de les de crèdit, poden tenir, si els seus Estatuts ho preveuen, una secció de crèdit, sense personalitat jurídica independent de la cooperativa de la qual forma part, limitant les seves operacions actives i passives a la pròpia cooperativa i als seus socis, sens perjudici de poder rendibilitzar els seus excessos de tresoreria a través d'entitats financeres. El volum de les operacions actives de la secció de crèdit en cap cas no pot superar el cinquanta per cent dels recursos propis de la cooperativa.

5. Les cooperatives que disposen d'alguna secció estan obligades a auditar-ne els comptes anuals.

Article 6. *Classes de cooperatives.*

Les societats cooperatives de primer grau es poden classificar de la manera següent:

- Cooperatives de treball associat.
- Cooperatives de consumidors i usuaris.
- Cooperatives d'habitatges.
- Cooperatives agràries.
- Cooperatives d'explotació comunitària de la terra.
- Cooperatives de serveis.
- Cooperatives del mar.
- Cooperatives de transportistes.
- Cooperatives d'assegurances.
- Cooperatives sanitàries.
- Cooperatives d'ensenyament.
- Cooperatives de crèdit.

CAPÍTOL II

De la constitució de la societat cooperativa

Article 7. *Constitució i inscripció.*

La societat cooperativa es constitueix mitjançant escriptura pública, que ha de ser inscrita en el Registre

de societats cooperatives previst en aquesta Llei. Amb la inscripció adquireix personalitat jurídica.

Article 8. *Nombre mínim de socis.*

Tret dels supòsits en què aquesta o una altra Llei estableixi altres mínims, les cooperatives de primer grau han d'estar integrades, almenys, per tres socis.

Les cooperatives de segon grau han d'estar constituïdes per, almenys, dues cooperatives.

Article 9. *Societat cooperativa en constitució.*

1. Dels actes i contractes subscrits en nom de la cooperativa projectada abans de la seva inscripció, en responen solidàriament els qui els hagin subscrit.

Les conseqüències d'aquests actes i contractes, les ha d'assumir la cooperativa després de la seva inscripció, així com les despeses ocasionades per obtenir-la, si van ser necessàries per a la constitució, es van acceptar expressament en el termini de tres mesos des de la inscripció o si les van fer, dins de les seves facultats, les persones designades amb aquesta finalitat per tots els promotors. En aquests supòsits cessa la responsabilitat solidària a què es refereix el paràgraf anterior, sempre que el patrimoni social sigui suficient per fer-hi front.

2. Mentre no es produeixi la inscripció registral, la societat projectada ha d'afegir a la seva denominació les paraules «en constitució».

Article 10. *Esriptura de constitució.*

1. L'escriptura pública de constitució de la societat, l'atorguen tots els promotors i s'hi expressa:

- a) La identitat dels atorgadors.
- b) Manifestació dels atorgadors que reuneixen els requisits necessaris per ser socis.
- c) La voluntat de constituir una societat cooperativa i classe de què es tracti.
- d) Acreditació pels atorgadors d'haver subscrit l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci i d'haver-la desemborsat, almenys, en la proporció exigida estatutàriament.
- e) Si n'hi ha, valor assignat a les aportacions no dineràries, fent constar les seves dades del registre si existeixen, amb detall de les efectuades pels diferents promotors.
- f) Acreditació dels atorgadors que l'import total de les aportacions desemborsades no és inferior al del capital social mínim establert estatutàriament.
- g) Identificació de les persones que, una vegada inscrita la societat, han d'ocupar els diferents càrrecs del primer Consell Rector, el d'interventor o interventors i declaració que no estan inclosos en cap causa d'incapacitat o prohibició per exercir-los establerta en aquesta o una altra Llei.
- h) Declaració que no hi ha una altra entitat amb una denominació idèntica, per a la qual cosa s'ha de presentar al notari la certificació acreditativa oportuna expedida pel Registre de societats cooperatives.
- i) Els Estatuts.

En l'escriptura es poden incloure tots els pactes i les condicions que els promotors jutgin convenient establir, sempre que no s'oposin a les lleis ni contradiguin els principis configuradors de la societat cooperativa.

2. Les persones que hagin estat designades a aquest efecte en l'escriptura de constitució han de sol·licitar, en el termini d'un mes des de l'atorgament, la inscripció de la societat en el Registre de societats coo-

peratives. Si la sol·licitud es produeix transcorreguts sis mesos, cal aportar la ratificació de l'escriptura de constitució, també en document públic, amb una data que no pot ser anterior a un mes de l'esmentada sol·licitud.

Transcorreguts dotze mesos des de l'atorgament de l'escriptura de constitució sense que s'hagi inscrit la Societat, el Registre pot denegar la inscripció amb caràcter definitiu.

Article 11. *Contingut dels Estatuts.*

1. En els Estatuts es fa constar, almenys:
  - a) La denominació de la societat.
  - b) L'objecte social.
  - c) El domicili.
  - d) L'àmbit territorial d'actuació.
  - e) La durada de la societat.
  - f) El capital social mínim.
  - g) L'aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci, la forma i els terminis de desemborsament i els criteris per fixar l'aportació obligatòria que han d'efectuar els nous socis que s'incorporin a la cooperativa.
  - h) La forma d'acreditar les aportacions al capital social.
    - i) Meritació o no d'interessos per les aportacions obligatòries al capital social.
    - j) Les classes de socis, requisits per a l'admissió i baixa voluntària o obligatòria i règim aplicable.
    - k) Drets i deures dels socis.
    - l) Dret de reemborsament de les aportacions dels socis, així com el règim de transmissió de les aportacions.
    - m) Normes de disciplina social, tipificació de les faltes i sancions, procediment sancionador i pèrdua de la condició de soci.
    - n) Composició del Consell Rector, nombre de consellers i període de durada en el càrrec respectiu. Així mateix, determinació del nombre i període d'actuació dels interventors i, si s'escau, dels membres del Comitè de Recursos.

S'hi han d'incloure també les exigències que imposa aquesta Llei per a la classe de cooperatives de què es tracti.

2. Els promotors poden sol·licitar al Registre de societats cooperatives la qualificació prèvia del projecte d'Estatuts.

3. Qualsevol modificació dels Estatuts s'ha de fer constar en escriptura pública, que s'ha d'inscriure en el Registre de societats cooperatives.

Quan la modificació consisteixi en el canvi de classe de la cooperativa, els socis que no hagin votat a favor de l'acord tenen dret a separar-se de la societat i que la seva baixa es consideri justificada. Aquest dret es pot exercitar fins que transcorri un mes a comptar de la inscripció de l'acord en el Registre de cooperatives.

4. Els Estatuts es poden desplegar mitjançant un Reglament de règim intern.

CAPÍTOL III

Dels socis

Article 12. *Persones que poden ser socis.*

1. En les cooperatives poden ser socis, en funció de l'activitat cooperativitzada, tant les persones físiques com les jurídiques, públiques o privades i les comunitats de béns.

2. Els Estatuts han d'establir els requisits necessaris per adquirir la condició de soci, d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

Article 13. *Admissió de nous socis.*

1. La sol·licitud per adquirir la condició de soci es formula per escrit al Consell Rector, que l'ha de resoldre i ha de comunicar la seva decisió en el termini no superior a tres mesos, a comptar del rebut de la sol·licitud, i donar publicitat de l'acord en la forma que s'estableixi estatutàriament. L'acord del Consell Rector ha de ser motivat. Transcorregut el termini sense que s'hagi adoptat la decisió, s'ha d'entendre estimada.

2. Denegada l'admissió, el sol·licitant hi pot recórrer, en el termini de vint dies, comptats des de la data de notificació de l'acord del Consell Rector, davant el Comitè de Recursos o, si no n'hi ha, davant l'Assemblea General. El Comitè de Recursos, l'ha de resoldre en un termini màxim de dos mesos, comptats des de la presentació de la impugnació i l'Assemblea General en la primera reunió que se celebri, i és preceptiva, en ambdós supòsits, l'audiència de l'interessat.

L'adquisició de la condició de soci queda en suspens fins que hagi transcorregut el termini per recórrer contra l'admissió o, si aquesta és objecte de recurs, fins que la resolgui el Comitè de Recursos o, si s'escau, l'Assemblea General.

3. L'acord d'admissió pot ser impugnat pel nombre de socis i en la forma que estatutàriament es determini, i és preceptiva l'audiència de l'interessat.

4. En les societats cooperatives de primer grau, que no siguin de treball associat o d'explotació comunitària de la terra i en les de segon grau, els Estatuts poden preveure l'admissió de socis de treball, persones físiques, l'activitat cooperativitzada dels quals consisteix en la prestació de la seva feina personal a la cooperativa.

Són aplicables als socis de treball les normes establertes en aquesta Llei per als socis treballadors de les cooperatives de treball associat, amb les excepcions que estableix aquest article.

Els Estatuts de les cooperatives que prevegin l'admissió de socis de treball han de fixar els criteris que assegurin la participació equitativa i ponderada d'aquests socis en les obligacions i els drets de naturalesa social i econòmica.

En tot cas, les pèrdues determinades en funció de l'activitat cooperativitzada de prestació de treball, exercida pels socis de treball, s'han d'imputar al fons de reserva i, si no n'hi ha, als socis usuaris, en la quantia necessària per garantir als socis de treball una compensació mínima igual al setanta per cent de les retribucions satisfetes a la zona pel mateix treball i, en tot cas, no inferior a l'import del salari mínim interprofessional.

Si els Estatuts preveuen un període de prova per als socis de treball, aquest període no és procedent si el nou soci ja estava a la cooperativa com a treballador per compte d'altri almenys el temps que correspon al període de prova.

5. Per adquirir la condició de soci cal subscriure l'aportació obligatòria al capital social que li correspongui, efectuar-ne el desembossament i abonar, si s'escau, la quota d'ingrés d'acord amb el que estableixen els articles 46 i 52 d'aquesta Llei.

6. Si ho preveuen els Estatuts i s'acorda en el moment de l'admissió, es poden establir vincles socials de durada determinada, sempre que el conjunt d'aquests socis no sigui superior a la cinquena part dels socis de caràcter indefinit de la classe de què es tracti.

L'aportació obligatòria al capital social exigible a aquesta mena de socis no pot superar el deu per cent de l'exigida als socis de caràcter indefinit i se li ha de reintegrar en el moment en què sigui baixa, una vegada transcorregut el període de vinculació.

Article 14. *Socis col·laboradors.*

Els Estatuts poden preveure l'existència de socis col·laboradors en la cooperativa, persones físiques o jurídiques, que, sense poder exercir l'activitat cooperativitzada pròpia de l'objecte social de la cooperativa o participar-hi, poden contribuir a la seva consecució.

Els socis col·laboradors han de desemborsar l'aportació econòmica que determini l'Assemblea General, la qual ha de fixar els criteris de la seva participació ponderada en els drets i les obligacions socioeconòmiques de la cooperativa, especialment el règim del dret de separació. Al soci col·laborador, no se li poden exigir noves aportacions al capital social, ni pot exercir activitats cooperativitzades en el si de la societat.

Les aportacions efectuades pels socis col·laboradors en cap cas no poden excedir el quaranta-cinc per cent del total de les aportacions al capital social, ni el conjunt dels vots que els corresponguin, sumats entre si, poden superar el trenta per cent dels vots en els òrgans socials de la cooperativa.

Poden passar a ostentar la condició de socis col·laboradors els socis que per causa justificada no efectuïn l'activitat que en va motivar l'ingrés a la cooperativa i no en sol·licitin la baixa.

El règim de responsabilitat dels socis col·laboradors és el que estableix per als socis l'article 15, punts 3 i 4, d'aquesta Llei.

Article 15. *Obligacions i responsabilitat dels socis.*

1. Els socis estan obligats a complir els deures legals i estatutaris.

2. Especialment, els socis tenen les obligacions següents:

a) Complir els acords adoptats vàlidament pels òrgans socials de la cooperativa, sens perjudici del que disposa el número 4 de l'article 17.

b) Participar en les activitats cooperativitzades que du a terme la cooperativa per al compliment del seu fi social, en la quantia mínima obligatòria establerta en els seus Estatuts. El Consell Rector, quan hi hagi una causa justificada, pot alliberar el soci d'aquesta obligació, en la quantia que escaigui i segons les circumstàncies que hi concorrin.

c) Guardar secret sobre els assumptes i les dades de la cooperativa la divulgació dels quals pugui perjudicar els interessos socials lícits.

d) Acceptar els càrrecs per als quals siguin escollits, tret de causa justa d'excusa.

e) Complir les obligacions econòmiques que li corresponguin.

f) No fer activitats competitives amb les activitats empresarials que efectuï la cooperativa, tret d'autorització expressa del Consell Rector.

3. La responsabilitat del soci pels deutes socials està limitada a les aportacions al capital social que hagi subscrit, estiguin desemborsades totalment o no.

4. No obstant això, el soci que sigui baixa en la cooperativa respon personalment pels deutes socials, prèvia exclusió de l'haver social, durant cinc anys des de la pèrdua de la condició de soci, per les obligacions contretes per la cooperativa abans de la seva baixa, fins a l'import reemborsat de les seves aportacions al capital social.

Article 16. *Drets dels socis.*

1. Els socis poden exercir, sense més restriccions que les derivades d'un procediment sancionador, o de mesures cautelars estatutàries, tots els drets reconeguts legalment o estatutària.

2. Especialment tenen dret a:
  - a) Assistir, participar en els debats, formular propostes segons la regulació estatutària i votar les propostes que se'ls sotmetin en l'Assemblea General i en altres òrgans col·legiats dels quals formin part.
  - b) Ser elector i elegible per als càrrecs dels òrgans socials.
  - c) Participar en totes les activitats de la cooperativa, sense discriminacions.
  - d) El retorn cooperatiu, si s'escau.
  - e) L'actualització, quan escaigui, i la liquidació de les aportacions al capital social, així com a percebre interessos per les aportacions, si s'escau.
  - f) La baixa voluntària.
  - g) Rebre la informació necessària per a l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.
  - h) La formació professional adequada per dur a terme la seva feina els socis treballadors i els socis de treball.
3. Qualsevol soci de la cooperativa pot exercir el dret d'informació en els termes que preveuen aquesta Llei, els Estatuts o els acords de l'Assemblea General.

El soci té dret, com a mínim, a:

- a) Rebre còpia dels Estatuts socials i, si n'hi ha, del Reglament de règim intern i de les modificacions, amb menció expressa del moment d'entrada en vigor d'aquestes.
- b) Lliure accés als llibres de registre de socis de la cooperativa, així com al llibre d'actes de l'Assemblea General i, si ho sol·licita, el Consell Rector ha de proporcionar-li còpia certificada dels acords adoptats en les assemblees generals.
- c) Rebre del Consell Rector, si ho sol·licita, còpia certificada dels acords del Consell que afectin el soci, individualment o particular i, en tot cas, que se li mostri i aclareixi, en un termini no superior a un mes, l'estat de la seva situació econòmica en relació amb la cooperativa.
- d) Examinar en el domicili social i en aquells centres de treball que determinin els Estatuts, en el termini comprès entre la convocatòria de l'Assemblea i la seva celebració, els documents que s'hagin de sotmetre a l'Assemblea i, en particular, els comptes anuals, l'informe de gestió, la proposta de distribució de resultats i l'informe dels interventors o l'informe de l'auditoria, segons els casos.
- e) Sol·licitar per escrit, abans de la celebració de l'Assemblea, o verbalment en el transcurs d'aquesta, l'ampliació de tota la informació que consideri necessària en relació amb els punts continguts en l'ordre del dia.

Els Estatuts han de regular el termini mínim d'antelació per presentar en el domicili social la sol·licitud per escrit i el termini màxim en què el Consell pot respondre fora de l'Assemblea, per la complexitat de la petició formulada.

f) Sol·licitar per escrit i rebre informació sobre la marxa de la cooperativa en els termes previstos en els Estatuts i en particular sobre la que afecti els seus drets econòmics o socials. En aquest supòsit, el Consell Rector ha de facilitar la informació sol·licitada en el termini de 30 dies o, si es considera que és interès general, a l'Assemblea més pròxima que se celebri, i ha d'incloure-la en l'ordre del dia.

g) Quan el 10 per cent dels socis de la cooperativa, o cent socis, si aquesta en té més de mil, sol·licitin per escrit al Consell Rector la informació que considerin necessària, aquest l'ha de proporcionar també per escrit, en un termini no superior a un mes.

4. En els supòsits dels apartats e), f) i g) del punt 3, el Consell Rector pot negar la informació sol·licitada quan proporcionar-la posi en greu perill els interessos legítims

de la cooperativa o quan la petició constitueixi obstrucció reiterada o abús manifest per part dels socis sol·licitants. No obstant això, aquestes excepcions no són procedents quan la informació s'hagi de proporcionar en l'acte de l'Assemblea i aquesta doni suport a la sol·licitud d'informació per més de la meitat dels vots presents i representats i, en els altres supòsits, quan així ho acordi el Comitè de Recursos, o, si no n'hi ha, l'Assemblea General com a conseqüència del recurs interposat pels socis sol·licitants de la informació.

En tot cas, la negativa del Consell Rector a proporcionar la informació sol·licitada, la poden impugnar els sol·licitants de la informació pel procediment a què es refereix l'article 31 d'aquesta Llei; a més a més, respecte als supòsits de les lletres a), b) i c) de l'apartat 3 d'aquest article, es poden acollir al procediment que preveu l'article 2.166 de la Llei d'enjudiciament civil.

Article 17. *Baixa del soci.*

1. El soci es pot donar de baixa voluntàriament a la cooperativa en qualsevol moment, mitjançant un avís previ per escrit al Consell Rector. El termini d'avís previ, que han de fixar els Estatuts, no pot ser superior a un any, i el seu incompliment pot donar lloc a la indemnització corresponent de danys i perjudicis.

2. La qualificació i la determinació dels efectes de la baixa és competència del Consell Rector, que l'ha de formalitzar en el termini de tres mesos, llevat que els Estatuts estableixin un termini diferent, a comptar de la data d'efectes de la baixa, per escrit motivat que s'ha de comunicar al soci interessat. Transcorregut el termini sense que el Consell Rector l'hagi resolt, el soci pot considerar la seva baixa com a justificada als efectes de la liquidació i el reemborsament d'aportacions al capital, tot plegat sense perjudici del que preveu l'article 51 d'aquesta Llei.

3. Els Estatuts poden exigir el compromís del soci de no donar-se de baixa voluntàriament, sense una causa justa que qualifiqui la baixa de justificada fins al final de l'exercici econòmic en què vulgui ser baixa o fins que hagi transcorregut, des de la seva admissió, el temps que fixin els Estatuts, que no ha de ser superior a cinc anys.

4. El soci que hagi salvat expressament el seu vot o estigui absent i disconforme amb qualsevol acord de l'Assemblea General, que impliqui l'assumpció d'obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els Estatuts, es pot donar de baixa, que té la consideració de justificada, mitjançant un escrit dirigit al Consell Rector dins els quaranta dies a comptar de l'endemà de la recepció de l'acord.

5. Són baixa obligatòria els socis que perdin els requisits exigits per ser-ho segons aquesta Llei o els Estatuts de la cooperativa.

La baixa obligatòria, l'acorda, amb l'audiència prèvia de l'interessat, el Consell Rector, d'ofici, a petició de qualsevol altre soci o del mateix afectat.

L'acord del Consell Rector és executiu des que es notifica la ratificació del Comitè de Recursos o, si no n'hi ha, de l'Assemblea General, o ha transcorregut el termini per recórrer davant aquests sense haver-ho fet. No obstant això, pot establir amb caràcter immediat la suspensió cautelar de drets i obligacions del soci fins que l'acord sigui executiu si així ho preveuen els Estatuts, que han de determinar l'abast de la suspensió. El soci conserva el seu dret de vot a l'Assemblea General mentre l'acord no és executiu.

6. El soci disconforme amb l'acord motivat del Consell Rector, sobre la qualificació i els efectes de la seva baixa, el pot impugnar en els termes previstos en l'apartat c) del punt 3 de l'article 18 d'aquesta Llei.

Article 18. Normes de disciplina social.

1. Els socis sols poden ser sancionats per les faltes tipificades prèviament en els Estatuts, que es classifiquen en faltes lleus, greus i molt greus.

2. Les infraccions comeses pels socis prescriuen si són lleus al cap de dos mesos, si són greus al cap de quatre mesos, i si són molt greus al cap de sis mesos. Els terminis es comencen a computar a partir de la data en què s'han comès les infraccions. El termini s'interromp quan s'incoa el procediment sancionador i corre de nou si en el termini de quatre mesos no se'n dicta i notifica la resolució.

3. Els Estatuts han d'establir els procediments sancionadors i els recursos que siguin procedents, respectant les següents normes:

a) La facultat sancionadora és competència indelegable del Consell Rector.

b) En tots els supòsits és preceptiva l'audiència prèvia dels interessats i les seves alegacions s'han de fer per escrit en els casos de faltes greus o molt greus.

c) L'acord de sanció pot ser impugnat en el termini d'un mes, des de la notificació, davant el Comitè de Recursos, que l'ha de resoldre en el termini de dos mesos o, si no n'hi ha, davant l'Assemblea General, que l'ha de resoldre en la primera reunió que celebri. Transcorreguts aquests terminis sense haver-se resolt i notificat el recurs, s'entén que ha estat estimat.

En el supòsit que la impugnació no sigui admesa o es desestimi, s'hi pot recórrer en el termini d'un mes des de la no-admissió o notificació davant el jutge de Primera Instància, per la via processal que preveu l'article 31 d'aquesta Llei.

4. La sanció de suspendre el soci en els seus drets, que no pot abastar el dret d'informació ni, si s'escau, el de percebre retorn, la meritació d'interessos per les seves aportacions al capital social ni l'actualització d'aquestes, es regula en els Estatuts només per al supòsit en què el soci estigui al descobert de les seves obligacions econòmiques o no participi en les activitats cooperativitzades, en els termes establerts estatutàriament.

5. L'expulsió dels socis sols és procedent per una falta molt greu. Però si afecta un càrrec social, el mateix acord rector pot incloure la proposta de cessament simultani en l'exercici del càrrec esmentat.

L'acord d'expulsió és executiu un cop es notifiqui la ratificació del Comitè de Recursos o, si no n'hi ha, de l'Assemblea General mitjançant votació secreta, o quan hagi transcorregut el termini per recórrer-hi davant aquests sense haver-ho fet. No obstant això, es pot aplicar el règim de suspensió cautelar que preveu l'article anterior.

CAPÍTOL IV**Dels òrgans de la societat cooperativa****SECCIÓ 1a DELS ÒRGANS SOCIALS****Article 19. Òrgans de la societat.**

Són òrgans de la societat cooperativa, els següents:

L'Assemblea General.
El Consell Rector.
La Intervenció.

Igualment la societat cooperativa pot preveure l'existència d'un Comitè de Recursos i d'altres instàncies de caràcter consultiu o assessor, les funcions dels quals s'han de determinar en els Estatuts, que, en cap cas, no es poden confondre amb les pròpies dels òrgans socials.

SECCIÓ 2a DE L'ASSEMBLEA GENERAL**Article 20. Concepte.**

L'Assemblea General és la reunió dels socis constituïda per deliberar i adoptar acords sobre els assumptes que, legalment o estatutària, són de la seva competència; les decisions adoptades vinculen tots els socis de la cooperativa.

Article 21. Competència.

1. L'Assemblea General fixa la política general de la cooperativa i pot debatre sobre qualsevol altre assumpte d'interès seu, sempre que consti en l'ordre del dia, però únicament pot prendre acords obligatoris en matèries que aquesta Llei no consideri competència exclusiva d'un altre òrgan social.

No obstant això, i tret que hi hagi una disposició contrària en els Estatuts, l'Assemblea General pot impartir instruccions al Consell Rector o sotmetre a autorització l'adopció per l'esmentat òrgan de decisions o acords sobre determinats assumptes.

2. Correspon en exclusiva a l'Assemblea General deliberar i prendre acords sobre els assumptes següents:

a) Examen de la gestió social, aprovació dels comptes anuals, de l'informe de gestió i de l'aplicació dels excedents disponibles o imputació de les pèrdues.

b) Nomenament i revocació dels membres del Consell Rector, dels interventors, dels auditors de comptes, dels liquidadors i, si s'escau, el nomenament del Comitè de Recursos, així com sobre la quantia de la retribució dels consellers i dels liquidadors.

c) Modificació dels Estatuts i aprovació o modificació, si s'escau, del Reglament de règim intern de la cooperativa.

d) Aprovació de noves aportacions obligatòries, admissió d'aportacions voluntàries, actualització del valor de les aportacions al capital social, fixació de les aportacions dels nous socis, establiment de quotes d'ingrés o periòdiques, així com el tipus d'interès que s'ha d'abonar per les aportacions al capital social.

e) Emissió d'obligacions, títols participatius, participacions especials o altres formes de finançament mitjançant emissions de valors negociables.

f) Fusió, escissió, transformació i dissolució de la societat.

g) Qualsevol decisió que suposi una modificació substancial, segons els Estatuts, de l'estructura econòmica, social, organitzativa o funcional de la cooperativa.

h) Constitució de cooperatives de segon grau i de grups cooperatius o incorporació a aquests si ja estan constituïts, participació en altres formes de col·laboració econòmica prevista a l'article 79 d'aquesta Llei, adhesió a entitats de caràcter representatiu així com la separació d'aquestes entitats.

i) L'exercici de l'acció social de responsabilitat contra els membres del Consell Rector, els auditors de comptes i els liquidadors.

j) Els derivats d'una norma legal o estatutària.

3. La competència de l'Assemblea General sobre els actes en què el seu acord és preceptiu en virtut d'una norma legal o estatutària té caràcter indelegable, tret d'aquelles competències que puguin ser delegades en el grup cooperatiu regulat a l'article 78 d'aquesta Llei.

Article 22. Classes i formes d'Assemblea General.

1. Les assemblees generals poden ser ordinàries o extraordinàries.

L'Assemblea General ordinària té per objecte principal examinar la gestió social i aprovar, si és procedent, els

comptes anuals. Així mateix, pot incloure en el seu ordre del dia qualsevol altre assumpte propi de la competència de l'Assemblea.

Les altres assemblees generals tenen el caràcter d'extraordinàries.

2. Les assemblees generals són de delegats escollits en juntes preparatòries, quan els Estatuts, atenent les circumstàncies que dificultin la presència de tots els socis a l'Assemblea General o altres, així ho prevegin.

Article 23. Convocatòria.

1. L'Assemblea General ordinària, l'ha de convocar el Consell Rector, dins els sis mesos següents a la data de tancament de l'exercici econòmic.

2. Complert el termini legal sense que s'hagi fet la convocatòria, els interventors han d'instar-la del Consell Rector, i si aquest no la convoca dins els quinze dies següents al rebut del requeriment, han de sol·licitar-la al jutge competent, que l'ha de convocar.

Transcorregut el termini legal sense que s'hagi fet la convocatòria de l'Assemblea ordinària, sens perjudici del que estableix el paràgraf anterior, qualsevol soci pot sol·licitar a la referida autoritat judicial que la convoqui. En tot cas, l'autoritat judicial sols tramita la primera de les sol·licituds de convocatòria que es facin.

3. L'Assemblea General extraordinària es convoca a iniciativa del Consell Rector, a petició efectuada, fefaentment, per un nombre de socis que representin el vint per cent del total dels vots i, si ho preveuen els Estatuts, a sol·licitud dels interventors. Si el Consell Rector no atén el requeriment de convocatòria dins el termini d'un mes, els sol·licitants poden instar del jutge competent que la convoqui.

4. En cas que el jutge efectuï la convocatòria, ha de designar les persones que han de complir les funcions de president i secretari de l'Assemblea.

5. No cal la convocatòria sempre que estiguin presents o representats tots els socis de la cooperativa i acceptin, per unanimitat, constituir-se en Assemblea General universal i aprovin, tots ells, l'ordre del dia. Tots els socis han de signar una acta que reculli, en tot cas, l'acord per celebrar l'Assemblea i l'ordre del dia.

Article 24. Forma i contingut de la convocatòria.

1. L'Assemblea General es convoca, amb una antelació mínima de quinze dies i màxima de dos mesos, sempre mitjançant anunci exposat públicament de manera destacada en el domicili social i a cadascun dels altres centres en què la cooperativa exerceixi la seva activitat, si s'escau, sens perjudici que els Estatuts puguin indicar a més a més qualsevol procediment de comunicació, individual i escrita, que assegurï la recepció de l'anunci per tots els socis en el domicili designat a aquest efecte o en el que consti en el llibre registre de socis; no obstant això, per als socis que resideixin a l'estranger els Estatuts poden preveure que sols són convocats individualment si han designat per a les notificacions un lloc del territori nacional.

Quan la cooperativa tingui més de cinc-cents socis, o si així ho exigeixen els Estatuts, la convocatòria s'ha d'anunciar també, amb la mateixa antelació, en un determinat diari de gran difusió en el territori en què tingui el seu àmbit d'actuació. El termini quinzenal es computa excloent del seu còmput tant el dia de l'exposició, enviament o publicació de l'anunci com el de celebració de l'Assemblea.

2. La convocatòria ha d'indicar, almenys, la data, l'hora i el lloc de la reunió, si és en primera o segona convocatòria, així com els assumptes que componen l'ordre del dia, que l'ha d'haver fixat el Consell Rector, i

ha d'incloure també els assumptes que incloguin els interventors i un nombre de socis que representi el 10 per 100 o que arribi a la xifra de dos-cents, i s'han de presentar abans que finalitzi el vuitè dia posterior al de la publicació de la convocatòria. El Consell Rector, si s'escau, ha de fer públic el nou ordre del dia amb una antelació mínima de quatre dies al de la celebració de l'Assemblea, en la forma establerta per a la convocatòria.

Article 25. Constitució de l'Assemblea.

1. L'Assemblea General queda constituïda vàlidament en primera convocatòria quan estiguin presents o representats més de la meitat dels vots socials i, en segona convocatòria, almenys, un deu per cent dels vots o cent vots socials. Els Estatuts socials poden fixar un quòrum superior. No obstant això, i quan expressament ho estableixin els Estatuts, l'Assemblea General queda vàlidament constituïda en segona convocatòria sigui quin sigui el nombre de socis presents o representats.

Així mateix, els Estatuts poden establir el percentatge d'assistents que han de ser socis que exerceixin activitat cooperativitzada per a la constitució vàlida en cada convocatòria, sense que, en cap cas, l'aplicació d'aquests percentatges suposi superar els límits que fixa el paràgraf anterior.

2. L'Assemblea General està presidida pel president i, si no n'hi ha, pel vicepresident del Consell Rector; actua de secretari el que ho és del Consell Rector o qui el substitueix estatutàriament. Si manquen aquests càrrecs, són els que elegeixi l'Assemblea.

3. Les votacions són secretes en els supòsits que preveuen aquesta Llei o els Estatuts, a més d'aquells casos en què així ho aprovin, amb la votació prèvia a sol·licitud de qualsevol soci, el deu per cent dels vots socials presents i representats a l'Assemblea General.

Els Estatuts poden regular cauteles respecte a l'últim supòsit, per evitar abusos; entre aquestes, que sols es pugui promoure una petició de votació secreta en cada sessió assembleària quan, pel nombre d'assistents, la densitat de l'ordre del dia o per una altra causa raonable, això resulti el més adequat per al desenvolupament de la reunió.

Article 26. Dret de vot.

1. A l'Assemblea General cada soci té un vot.

2. Sens perjudici del que disposa l'apartat anterior, en les cooperatives de primer grau, els Estatuts poden establir el dret al vot plural ponderat, en proporció al volum de l'activitat cooperativitzada, per als socis que siguin cooperatives, societats controlades per aquestes o entitats públiques. En aquests supòsits els Estatuts han de fixar amb claredat els criteris de proporcionalitat, sense que el nombre de vots d'un soci pugui ser superior al terç dels vots totals de la cooperativa.

3. En cas de cooperatives amb diferents modalitats de socis, es pot atribuir un vot plural o fraccionat, en la mesura que això calgui per mantenir les proporcions que, quant a dret de vot a l'Assemblea General, s'hagin establert en els Estatuts per als diferents tipus de socis.

4. En les cooperatives agràries, de serveis, de transportistes i del mar els Estatuts poden preveure la possibilitat d'un vot plural ponderat, en proporció al volum de l'activitat cooperativitzada del soci, que no pot ser superior en cap cas a cinc vots socials, sense que puguin atribuir a un sol soci més d'un terç de vots totals de la cooperativa. En les de crèdit, s'aplica el que estableix la normativa especial d'aquestes entitats.

5. En les cooperatives d'explotació comunitària de la terra, a cada soci treballador li correspon un vot, i als socis cedents del gaudi de béns a la cooperativa,

se'ls pot atribuir un vot plural o fraccionat, en funció de la valoració dels béns cedits, sense que, en cap cas, un sol soci pugui quintuplicar la fracció de vot que ostenti un altre soci de la mateixa modalitat.

6. En les cooperatives de segon grau, si ho preveuen els Estatuts, el vot dels socis pot ser proporcional a la seva participació en l'activitat cooperativitzada de la societat i/o al nombre de socis actius que integren la cooperativa associada, supòsit en què els Estatuts han de fixar amb claredat els criteris de la proporcionalitat del vot. No obstant això, cap soci no pot ostentar més d'un terç dels vots totals, llevat que la societat estigui integrada sols per tres socis, cas en què el límit s'eleva al quaranta per cent, i si la integren únicament dos socis, els acords s'han d'adoptar per unanimitat de vot dels socis. En tot cas, el nombre de vots de les entitats que no siguin societats cooperatives no pot arribar al quaranta per cent dels vots socials. Els Estatuts poden establir un límit inferior.

7. La suma de vots plurals, llevat del cas de cooperatives de segon grau, no pot arribar a la meitat del nombre de socis i, en tot cas, els socis titulars de vots plurals poden renunciar-hi per a una Assemblea o en qualsevol votació i exercitar un sol vot. A més a més, els Estatuts han de regular els supòsits en què és imperatiu el vot igualitari.

8. Els Estatuts han d'establir els supòsits en què el soci s'ha d'abstenir de votar perquè es troba en conflicte d'interessos, incloent en tot cas els previstos en la Llei de societats de responsabilitat limitada.

Article 27. *Vot per representant.*

1. El soci pot fer-se representar en les reunions de l'Assemblea General per mitjà d'un altre soci, el qual no pot representar-ne més de dos. També el pot representar, llevat del soci que cooperativitza la seva feina o d'aquell al qual li ho impedeixi alguna normativa específica, un familiar amb plena capacitat d'obrar i dins el grau de parentesc que estableixin els Estatuts.

2. La representació legal, a efectes d'assistir a l'Assemblea General, de les persones jurídiques i dels menors o incapacitats, s'ha d'ajustar a les normes del dret comú o especial que siguin aplicables.

3. La delegació de vot, que sols es pot fer amb caràcter especial per a cada Assemblea, s'ha d'efectuar pel procediment que prevegin els Estatuts.

Article 28. *Adopció d'acords.*

1. Llevat dels supòsits previstos en aquesta Llei, l'Assemblea General adopta els acords per més de la meitat dels vots vàlidament expressats i no són computables a aquests efectes els vots en blanc ni les abstencions.

2. Cal la majoria de dos terços dels vots presents i representats per adoptar acords de modificació d'Estatuts, adhesió o baixa en un grup cooperatiu, transformació, fusió, escissió, dissolució i reactivació de la societat.

3. Els Estatuts poden exigir majories superiors a les establertes en els apartats anteriors, sense que, en cap cas, excedeixin les quatre cinquenes parts dels vots emesos vàlidament.

4. Són nuls els acords sobre assumptes que no constin en l'ordre del dia, tret del de convocar una nova Assemblea General; el de censurar els comptes dels membres de la cooperativa o una persona externa; el de prorrogar la sessió de l'Assemblea General; l'exercici de l'acció de responsabilitat contra els administradors, els interventors, els auditors o els liquidadors; la revocació

dels càrrecs socials abans mencionats, així com els altres casos que preveu aquesta Llei.

5. Els acords de l'Assemblea General produeixen els efectes inherents a aquests des del moment en què s'adopten.

Article 29. *Acta de l'Assemblea.*

1. L'acta de l'Assemblea, la redacta el secretari i ha d'expressar, en tot cas, lloc, data i hora de la reunió, relació d'assistents, si se celebra en primera o segona convocatòria, manifestació de l'existència de quòrum suficient per a la constitució vàlida, assenyalament de l'ordre del dia, resum de les deliberacions i intervencions de les quals s'hagi sol·licitat la constància en l'acta, així com la transcripció dels acords adoptats amb els resultats de les votacions.

2. L'acta de la sessió, la pot aprovar la mateixa Assemblea General a continuació de l'acte de la celebració, o, si no, dins el termini de quinze dies següents a la celebració, el president de l'Assemblea General i dos socis sense cap càrrec designats en la mateixa Assemblea, els quals l'han de signar juntament amb el secretari.

3. Quan els acords siguin inscripcionables, s'han de presentar en el Registre de societats cooperatives els documents necessaris per a la inscripció dins els trenta dies següents al de l'aprovació de l'acta, sota la responsabilitat del Consell Rector.

4. El Consell Rector pot requerir la presència d'un notari perquè estengui acta de l'Assemblea i està obligat a fer-ho sempre que, amb set dies d'antelació al previst per a la sessió, ho sol·licitin socis que representin almenys el deu per cent de tots ells. L'acta notarial no se sotmet a tràmit d'aprovació i té la consideració d'acta de l'Assemblea.

Article 30. *Assemblea General de delegats.*

1. Quan els Estatuts prevegin, per causes objectives i expresses, assemblees de delegats, han de regular els criteris d'adscripció dels socis en cada junta preparatòria, la seva facultat d'elevat propostes no vinculants, les normes per a l'elecció de delegats, entre els socis presents que no exerceixin càrrecs socials, el nombre màxim de vots que pot ostentar cadascun a l'Assemblea General i el caràcter i la durada del mandat, que no pot ser superior als tres anys. Quan el mandat dels delegats sigui plurianual els Estatuts han de regular un sistema de reunions informatives, prèvies i posteriors a l'Assemblea, d'aquells amb els socis adscrits a la junta corresponent.

2. Les convocatòries de les juntes preparatòries i de l'Assemblea de delegats han de ser úniques, amb un mateix ordre del dia i amb el règim de publicitat que preveu l'article 24 d'aquesta Llei. Tant les juntes preparatòries com l'Assemblea de delegats es regeixen per les normes de constitució i funcionament de l'Assemblea General.

Tret de quan hi assisteix el president de la cooperativa, les juntes preparatòries estan presidides per un soci elegit entre els assistents i sempre n'ha d'emetre informe un membre, com a mínim, del Consell Rector.

Quan en l'ordre del dia figurin eleccions a càrrecs socials, aquestes poden tenir lloc directament en les juntes preparatòries celebrades el mateix dia, i el recompte final i la proclamació dels candidats queden per a l'Assemblea General de delegats.

3. L'aprovació diferida de l'acta de cada junta preparatòria s'ha d'efectuar dins els cinc dies següents a la celebració respectiva.

4. Sols és impugnabile l'acord adoptat per l'Assemblea General de delegats, encara que per examinar-ne el contingut i la validesa s'han de tenir en compte les deliberacions i els acords de les juntes preparatòries.

5. En el que no preveuen aquest article i els Estatuts sobre les juntes preparatòries s'han d'observar, en el que siguin aplicables, les normes establertes per a l'Assemblea General.

Article 31. *Impugnació d'acords de l'Assemblea General.*

1. Es poden impugnar els acords de l'Assemblea General que siguin contraris a la Llei, que s'oposin als Estatuts o lesionin, en benefici d'un o diversos socis o tercers, els interessos de la cooperativa.

No és procedent la impugnació d'un acord social que hagi estat deixat sense efecte o substituït vàlidament per un altre. Si és possible eliminar la causa d'impugnació, el jutge ha d'atorgar un termini raonable perquè pugui ser solucionada.

2. Són nuls els acords contraris a la Llei. Els altres acords a què es refereix el número anterior són anul·lables.

3. L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any, amb excepció dels acords que, per la seva causa o contingut, siguin contraris a l'ordre públic. L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca al cap de quaranta dies.

Els terminis de caducitat previstos en aquest article es computen des de la data d'adopció de l'acord o, en cas que l'acord estigui subjecte a inscripció en el Registre de societats cooperatives, des de la data en què s'hagi inscrit.

4. Per a la impugnació dels acords nuls estan legitimats: qualsevol soci; els membres del Consell Rector; els interventors; el Comitè de Recursos i els tercers que hi acreditin interès legítim. Per impugnar els acords anul·lables estan legitimats: els socis assistents a l'Assemblea que hagin fet constar, en l'acta o mitjançant un document fefaent lliurat dins de les 48 hores següents, la seva oposició a l'acord, encara que la votació hagi estat secreta; els il·legítimament privats del dret de vot i els absents, així com els membres del Consell Rector i els interventors. Estan obligats a impugnar els acords contraris a la Llei o els Estatuts el Consell Rector, els interventors i els liquidadors i, si s'escau, el Comitè de Recursos.

5. Les accions d'impugnació s'han d'acomodar a les normes establertes en els articles 118 a 121 del text refós de la Llei de societats anònimes en el que no siguin contràries a aquesta Llei, amb la diferència que, per sol·licitar en l'escrit de demanda la suspensió de l'acord impugnat, s'exigeix que els demandants siguin o els interventors o socis que representin, almenys, un vint per cent del total de vots socials.

6. La sentència estimatòria de l'acció d'impugnació produeix efectes davant tots els socis, però no afecta els drets adquirits per tercers de bona fe a conseqüència de l'acord impugnat. En cas que l'acord impugnat estigui inscrit, la sentència ha de determinar, a més a més, la cancel·lació de la inscripció, així com la de les anotacions posteriors que siguin contradictòries amb aquesta.

SECCIÓ 3a DEL CONSELL RECTOR

Article 32. *Naturalesa, competència i representació.*

1. El Consell Rector és l'òrgan col·legiat de govern al qual correspon, almenys, l'alta gestió, la supervisió dels directius i la representació de la societat cooperativa, d'acord amb la Llei, els Estatuts i la política general fixada per l'Assemblea General.

No obstant això, en les cooperatives en què el nombre de socis sigui inferior a deu, els Estatuts poden establir l'existència d'un administrador únic, persona física que ostentí la condició de soci, que assumeixi les competències i funcions que preveu aquesta Llei per al Consell Rector, el seu president i el secretari.

Corresponen al Consell Rector totes les facultats que no estiguin reservades per la Llei o pels Estatuts a altres òrgans socials i, si s'escau, acordar la modificació dels Estatuts quan consisteixi en el canvi de domicili social dins del mateix terme municipal.

En tot cas, les facultats representatives del Consell Rector s'estenen a tots els actes relacionats amb les activitats que integren l'objecte social de la cooperativa, sense que tinguin efectes davant tercers les limitacions que puguin contenir els Estatuts sobre aquests.

2. El president del Consell Rector i, si s'escau, el vicepresident, que ho és també de la cooperativa, ostenten la representació legal de la cooperativa, dins l'àmbit de facultats que els atribueixin els Estatuts i les concretes que per a la seva execució resultin dels acords de l'Assemblea General o del Consell Rector.

3. El Consell Rector pot conferir apoderaments, així com revocar-los, a qualsevol persona, les facultats representatives de gestió o direcció de la qual s'han d'establir en l'escriptura de poder, i especialment nomenar i revocar el gerent, el director general o càrrec equivalent, com a apoderat principal de la cooperativa. L'atorgament, la modificació o la revocació dels poders de gestió o direcció amb caràcter permanent s'han d'inscriure en el Registre de societats cooperatives.

Article 33. *Composició.*

Els Estatuts han d'establir la composició del Consell Rector. El nombre de consellers no pot ser inferior a tres ni superior a quinze, i hi ha d'haver, en tot cas, un president, un vicepresident i un secretari. Si la cooperativa té tres socis, el Consell Rector està format per dos membres, i no hi ha el càrrec de vicepresident.

L'existència d'altres càrrecs i de suplents s'ha de recollir en els Estatuts, que en cap cas no poden establir reserva dels càrrecs de president, vicepresident o secretari. No obstant això, les cooperatives, si ho preveuen els Estatuts, poden reservar llocs de vocals o consellers del Consell Rector, per designar-los entre col·lectius de socis, determinats objectivament.

Quan la cooperativa tingui més de cinquanta treballadors amb contracte per temps indefinit i estigui constituït el Comitè d'Empresa, un d'ells ha de formar part del Consell Rector com a membre vocal, que és elegit i revocat per l'esmentat Comitè; en cas que hi hagi diversos comitès d'empresa, l'elegeixen els treballadors fixos.

El període de mandat i el règim del referit membre vocal són iguals que els establerts en els Estatuts i el Reglament de règim intern per als consellers restants.

Article 34. *Elecció.*

1. Els consellers, tret del supòsit que preveu l'article anterior, els escull l'Assemblea General en votació secreta i pel més gran nombre de vots. Els Estatuts o el Reglament de règim intern han de regular el procés electoral, d'acord amb les normes d'aquesta Llei. En tot cas, ni són vàlides les candidatures presentades fora del termini que assenyali l'autoregulació corresponent ni els consellers sotmesos a renovació poden decidir sobre la validesa de les candidatures.

Els càrrecs de president, vicepresident i secretari, els escull, entre els seus membres, el Consell Rector o l'Assemblea segons la previsió estatutària.

Si un conseller és una persona jurídica, ha de designar una persona física per exercir les funcions pròpies del càrrec.

2. Els Estatuts poden admetre el nomenament com a consellers de persones qualificades i expertes que no ostentin la condició de socis, en un nombre que no excedeixi un terç del total, i que en cap cas no poden ser nomenats president ni vicepresident. Tret d'aquest supòsit i el que preveu l'article anterior, només poden ser escollits com a consellers els qui ostentin la condició de socis de la cooperativa.

3. El nomenament dels consellers té efecte des del moment de l'acceptació i s'ha d'inscriure en el Registre de societats cooperatives en el termini d'un mes.

Article 35. *Durada, cessament i vacants.*

1. Els consellers s'escullen per un període la durada dels qual fixen els Estatuts, entre tres i sis anys, i poden ser reelegits.

Els consellers que hagin exhaurit el termini per al qual van ser escollits continuen detenint els seus càrrecs fins al moment que es produeixi l'acceptació dels que els substitueixin.

2. El Consell Rector es renova simultàniament en la totalitat dels seus membres, llevat que els Estatuts estableixin renovacions parcials.

3. Els consellers poden ser destituïts per acord de l'Assemblea General, encara que no consti com a punt de l'ordre del dia, si bé, en aquest cas, cal la majoria del total de vots de la cooperativa, tret d'una norma estatutària que, per a casos justificats, prevegi una majoria inferior. Queda fora de perill, en tot cas, el que disposa el número 4 de l'article 41, per al qual només cal la majoria simple.

4. Pot acceptar la renúncia dels consellers el Consell Rector o l'Assemblea General.

5. Vacant el càrrec de president i mentre no es procedeixi a elegir-ne un substitut, assumeix les seves funcions el vicepresident, sens perjudici de les substitucions que escaiguin en casos d'impossibilitat o contraposició d'interessos.

6. Si, simultàniament, queden vacants els càrrecs de president i vicepresident escollits directament per l'Assemblea o si queda un nombre de membres del Consell Rector insuficient per constituir-lo vàlidament, assumeix les funcions del president el conseller elegit entre els que quedin. L'Assemblea General s'ha de convocar en un termini màxim de quinze dies, als efectes de cobrir les vacants que s'hagin produït. El Consell Rector pot acordar aquesta convocatòria encara que no concorri el nombre de membres que exigeix l'article següent.

Article 36. *Funcionament.*

1. Els Estatuts o, si no n'hi ha, l'Assemblea General, regulen el funcionament del Consell Rector, de les comissions, comitès o comissions executives que es puguin crear, així com les competències dels consellers delegats.

2. Els consellers no poden fer-se representar.

3. El Consell Rector, prèvia convocatòria, queda vàlidament constituït quan concorri personalment a la reunió més de la meitat dels seus components.

4. Els acords s'adopten per més de la meitat dels vots vàlidament expressats. Cada conseller té un vot. El vot del president dirimeix els empats.

5. L'acta de la reunió, firmada pel president i el secretari, ha de recollir els debats en forma succinta i el text dels acords, així com el resultat de les votacions.

Article 37. *Impugnació dels acords del Consell Rector.*

1. Es poden impugnar els acords del Consell Rector que es considerin nuls o anul·lables en el termini de dos mesos o un mes, respectivament, des de la seva adopció.

2. Per a l'exercici de les accions d'impugnació dels acords nuls estan legitimats tots els socis, fins i tot els membres del Consell Rector que hagin votat a favor de l'acord i els que se n'hagin abstingut. Així mateix, estan legitimats per a l'exercici de les accions d'impugnació dels acords anul·lables els assistents a la reunió del Consell que hagin fet constar, en acta, el seu vot contra l'acord adoptat, els absents i els que hagin estat il·legítimament privats d'emetre el seu vot, així com els interventors i el cinc per cent dels socis. En els altres aspectes, s'ha d'ajustar al procediment previst per a la impugnació d'acords de l'Assemblea General.

3. El termini d'impugnació dels acords del Consell Rector és d'un mes comptat des de la data d'adopció de l'acord, si qui impugna és un conseller, o en els altres casos des que els que impugnen en tinguin coneixement, sempre que no hagi transcorregut un any des de l'adopció.

SECCIÓ 4a DE LA INTERVENCIÓ

Article 38. *Funcions i nomenament.*

1. La Intervenció, com a òrgan de fiscalització de la cooperativa, té com a funcions, a més a més de les que expressament li encomana aquesta Llei, les que li assignin els Estatuts, d'acord amb la seva naturalesa, que no estiguin expressament encomanades a altres òrgans socials. La Intervenció pot consultar i comprovar tota la documentació de la cooperativa i procedir a les verificacions que estimi necessàries.

2. Els Estatuts han de fixar, si s'escau, el nombre d'interventors titulars, que no pot ser superior al de consellers, i, així mateix, poden establir l'existència i el nombre de suplents. Els Estatuts, que poden preveure renovacions parcials, han de fixar la durada del seu mandat entre tres i sis anys i poden ser reelegits.

3. Els interventors s'escullen entre els socis de la cooperativa. Quan es tracti d'una persona jurídica, aquesta ha de nomenar una persona física per a l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

Un terç dels interventors pot ser designat entre experts independents.

4. L'interventor o els interventors titulars i, si n'hi ha, els suplents, els escull l'Assemblea General, en votació secreta, pel nombre de vots més gran.

Article 39. *Informe dels comptes anuals.*

1. Els comptes anuals i l'informe de gestió, abans de presentar-los per a l'aprovació a l'Assemblea General, els ha de censurar l'interventor o els interventors, llevat que la cooperativa estigui subjecta a l'auditoria de comptes a què es refereix l'article 62 d'aquesta Llei.

2. L'informe definitiu s'ha de formular i s'ha de posar a disposició del Consell Rector en el termini màxim d'un mes des que es lliurin els comptes amb aquesta finalitat. En cas de disconformitat, els interventors han d'emetre informe per separat. Mentre no s'hagi emès l'informe o transcorregut el termini per fer-ho, no es pot convocar l'Assemblea General a la qual s'ha de sotmetre l'aprovació dels comptes.

SECCIÓ 5a DISPOSICIONS COMUNES AL CONSELL RECTOR I A LA INTERVENCIÓ

Article 40. *Retribució.*

Els Estatuts poden preveure que els consellers i els interventors no socis percebin retribucions, cas en què

han d'establir el sistema i els criteris perquè les fixi l'Assemblea; tot això ha de figurar en la memòria anual. En qualsevol cas, s'han de compensar els consellers i els interventors de les despeses que els origini la seva funció.

Article 41. *Incompatibilitats, incapacitats i prohibicions.*

1. No poden ser consellers ni interventors:

a) Els alts càrrecs i altres persones al servei de les administracions públiques amb funcions al seu càrrec que es relacionin amb les activitats de les cooperatives en general o amb les de la cooperativa de què es tracti en particular, llevat que ho siguin en representació, precisament, de l'ens públic en què prestin els seus serveis.

b) Els qui duguin a terme o exerceixin pel seu compte o per compte d'altri activitats competitives o complementàries a les de la cooperativa, llevat que hi hagi autorització expressa de l'Assemblea General, en cada cas.

c) Els incapacitats, d'acord amb l'extensió i els límits establerts en la sentència d'incapacitació.

En les cooperatives integrades majoritàriament o exclusivament per minusvàlids psíquics, supleixen la seva falta de capacitat d'obrar els seus tutors, d'acord amb el que estableixen les disposicions legals vigents, als quals s'ha d'aplicar el règim d'incompatibilitats, incapacitats i prohibicions, així com el de responsabilitat, establerts en aquesta Llei.

d) Els fallits i els concursats no rehabilitats, els qui estiguin impedits per a l'exercici d'ocupació o càrrec públic i els que per raó del seu càrrec no puguin exercir activitats econòmiques lucratives.

e) Els qui, com a integrants dels òrgans esmentats, hagin estat sancionats, almenys dues vegades, per la comissió de faltes greus o molt greus per conculcar la legislació cooperativa. Aquesta prohibició s'estén a un període de temps de cinc anys, a comptar de la fermesa de l'última sanció.

2. Són incompatibles entre si els càrrecs de membres del Consell Rector, interventor i integrants del Comitè de Recursos. Aquesta incompatibilitat abasta també el cònjuge i els parents dels càrrecs expressats fins al segon grau de consanguinitat o d'afinitat.

Les causes d'incompatibilitat relacionades amb el parentesc no despleguen la seva eficàcia quan el nombre de socis de la cooperativa, en el moment d'elecció de l'òrgan corresponent, sigui tal que no hi hagi socis en què no concorrin les dites causes.

3. Cap dels càrrecs anteriors no es pot exercir simultàniament en més de tres societats cooperatives de primer grau.

4. El conseller o l'interventor que incorri en alguna de les prohibicions o que estigui afectat per alguna de les incapacitats o incompatibilitats previstes en aquest article ha de ser destituït immediatament a petició de qualsevol soci, sens perjudici de la responsabilitat en què pugui incórrer per la seva conducta deslleial. En els supòsits d'incompatibilitat entre càrrecs, l'afectat ha d'optar per un d'aquests en el termini de cinc dies des de l'elecció per al segon càrrec i, si no ho fa, la segona designació és nul·la.

Article 42. *Conflicte d'interessos amb la cooperativa.*

1. Cal l'acord previ de l'Assemblea General quan la cooperativa s'hagi d'obligar amb qualsevol conseller, interventor o amb un dels seus parents fins al segon grau de consanguinitat o afinitat, i el soci culpable en aquesta situació de conflicte no pot prendre part en la votació corresponent. L'autorització de l'Assemblea no cal quan es tracta de les relacions pròpies de la condició de soci.

2. Els actes, els contractes o les operacions fets sense aquesta autorització són anul·lables, i queden fora de perill els drets adquirits de bona fe per tercers.

Article 43. *Responsabilitat.*

La responsabilitat dels consellers i interventors per danys causats es regeix pel que es disposa per als administradors de les societats anònimes, si bé els interventors no tenen responsabilitat solidària. L'acord de l'Assemblea General que decideixi sobre l'exercici de l'acció de responsabilitat requereix la majoria ordinària, que pot ser adoptat encara que no figuri en l'ordre del dia. En qualsevol moment l'Assemblea General pot transigir o renunciar a l'exercici de l'acció sempre que no s'hi oposin els socis que ostentin el cinc per cent dels vots socials de la cooperativa.

SECCIÓ 6a DEL COMITÈ DE RECURSOS

Article 44. *Funcions i competències.*

1. Els Estatuts poden preveure la creació d'un Comitè de Recursos, que tramiti i resolgui els recursos contra les sancions imposades als socis —fins i tot quan ostentin càrrecs socials— pel Consell Rector, i en els altres supòsits que estableixin aquesta Llei o els Estatuts.

2. La composició i el funcionament del Comitè s'han de fixar en els Estatuts i l'han d'integrar, almenys, tres membres escollits entre els socis per l'Assemblea General en votació secreta. La durada del mandat s'ha de fixar estatutàriament i poden ser reelegits.

3. Els acords del Comitè de Recursos són immediatament executius i definitius, i es poden impugnar d'acord amb el que estableix aquesta Llei com si haguessin estat adoptats per l'Assemblea General.

4. Els membres del Comitè queden sotmesos a les causes d'abstenció i recusació aplicables als jutges i magistrats. Els seus acords, si recauen sobre matèria disciplinària, s'adopten mitjançant votació secreta i sense vot de qualitat. A més a més, s'apliquen a aquest òrgan les disposicions de l'article 34.3 i de la secció 5a, si bé la possibilitat de retribució, només la poden establir els Estatuts per als membres de l'esmentat Comitè que actuïn com a ponents.

CAPÍTOL V

Del règim econòmic

SECCIÓ 1a DE LES APORTACIONS SOCIALS

Article 45. *Capital social.*

1. El capital social està constituït per les aportacions dels socis.

2. Els Estatuts han de fixar el capital social mínim amb què es pot constituir i pot funcionar la cooperativa, que ha d'estar totalment desemborsat des de la constitució.

3. Els Estatuts han de fixar la forma d'acreditar les aportacions al capital social de cadascun dels socis, així com les successives variacions que aquestes experimentin, sense que puguin tenir la consideració de títols valors.

4. Les aportacions dels socis al capital social es fan en moneda de curs legal. No obstant això, si ho preveuen els Estatuts o ho acorda l'Assemblea General, també poden consistir en béns i drets susceptibles de valoració econòmica. En aquest cas, el Consell Rector ha de fixar-ne la valoració, amb l'informe previ d'un o diversos experts independents, designats pel Consell, sobre les característiques i el valor de l'aportació i els criteris uti-

litzats per calcular-ho, i els consellers, durant cinc anys, han de respondre solidàriament de la realitat d'aquestes aportacions i del valor que se'ls hagi atribuït. No obstant això, si els Estatuts ho estableixen, la valoració feta pel Consell Rector, l'ha d'aprovar l'Assemblea General.

En el supòsit que es tracti d'aportacions inicials, una vegada constituït el Consell Rector ha de ratificar la valoració assignada en la forma establerta en el paràgraf anterior.

Quant al lliurament, el sanejament i la transmissió de riscos és aplicable a les aportacions no dineràries el que disposa l'article 39 de la Llei de societats anònimes.

5. Les aportacions no dineràries no produeixen cessió o traspàs ni tan sols als efectes de la Llei d'arrendaments urbans o rústics, sinó que la societat cooperativa és continuadora en la titularitat del bé o el dret. El mateix s'entén respecte a noms comercials, marques, patents i qualssevol altres títols i drets que constitueixin aportacions a capital social.

6. En les cooperatives de primer grau l'import total de les aportacions de cada soci no pot excedir un terç del capital social, llevat de quan es tracti de societats cooperatives, entitats sense ànim de lucre o societats participades majoritàriament per cooperatives. Per a aquest tipus de socis cal atènyer-se al que disposin els Estatuts o el que acordi l'Assemblea General.

7. Si la cooperativa anuncia en públic la seva xifra de capital social, l'ha de referir a una data concreta i ha d'expressar el desemborsat, per a la determinació del qual s'han de restar, si s'escau, les deduccions efectuades sobre les aportacions en satisfacció de les pèrdues imputades als socis.

8. Si com a conseqüència del reemborsament de les aportacions al capital social o de les deduccions fetes per la imputació de pèrdues al soci, el capital social queda per sota de l'import mínim fixat estatutàriament, la cooperativa s'ha de dissoldre llevat que en el termini d'un any es reintegri o es redueixi l'import del seu capital social mínim en una quantia suficient.

Les societats cooperatives, per reduir el seu capital social mínim, han d'adoptar en Assemblea General l'acord de modificació d'Estatuts que incorpori la reducció consegüent.

La reducció és obligatòria quan per conseqüència de pèrdues el seu patrimoni comptable hagi disminuït per sota de la xifra de capital social mínim que s'estableixi en els Estatuts i hagi transcorregut un any sense haver recuperat l'equilibri.

Aquesta reducció afecta les aportacions obligatòries dels socis en proporció a l'import de l'aportació obligatòria mínima exigible a cada classe de soci en el moment d'adopció de l'acord, segons el que preveu l'article 46 d'aquesta Llei. El balanç que serveixi de base per a l'adopció de l'acord s'ha de referir a una data compresa dins els sis mesos immediatament anteriors a l'acord i ha d'estar aprovat per l'Assemblea, amb la verificació prèvia dels auditors de comptes de la cooperativa quan estigui obligada a verificar els seus comptes anuals i, si no ho està, la verificació, l'ha de fer l'auditor de comptes que assigni el Consell Rector a aquest efecte. El balanç i la verificació s'han d'incorporar a l'escriptura pública de modificació d'Estatuts.

Si la reducció del capital social mínim està motivada pel reemborsament de les aportacions al soci que sigui baixa, l'acord de reducció no es pot dur a terme sense que transcorri un termini de tres mesos, a comptar de la data que s'hagi notificat als creditors.

La notificació s'ha de fer personalment, i si això no és possible per desconeixement del domicili dels creditors, per mitjà d'anuncis que s'han de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en un diari de gran circulació a la província del domicili social de la cooperativa.

Durant aquest termini els creditors ordinaris es poden oposar a l'execució de l'acord de reducció si els seus crèdits no són satisfets o la societat no presta garantia.

Article 46. *Aportacions obligatòries.*

1. Els Estatuts han de fixar l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci, que pot ser diferent per a les diferents classes de socis o per a cada soci en proporció al compromís o ús potencial que cadascun d'ells assumeixi de l'activitat cooperativitzada.

2. L'Assemblea General pot acordar l'exigència de noves aportacions obligatòries. El soci que tingui desemborsades aportacions voluntàries les pot aplicar, en tot o en part, a cobrir les noves aportacions obligatòries acordades per l'Assemblea General. El soci disconforme amb l'exigència de noves aportacions al capital social se'n pot donar de baixa i aquesta baixa es pot qualificar de justificada.

3. Les aportacions obligatòries s'han de desemborsar, almenys, en un 25 per 100 en el moment de la subscripció, i la resta en el termini que estableixen els Estatuts o l'Assemblea General.

4. Si per la imputació de pèrdues de la cooperativa als socis, l'aportació al capital social d'algun d'ells queda per sota de l'import fixat com a aportació obligatòria mínima per mantenir la condició de soci, el soci afectat ha de fer l'aportació necessària fins a aconseguir aquest import, motiu pel qual ha de ser requerit immediatament pel Consell Rector, que ha de fixar el termini per efectuar el desemborsament, que no pot ser inferior a dos mesos ni superior a un any.

5. El soci que no desemborsi les aportacions en els terminis previstos incorre en mora pel sol venciment del termini i ha d'abonar a la cooperativa l'interès legal per la quantitat deguda i rescabalar-se, si s'escau, dels danys i perjudicis causats per la morositat.

6. El soci que incorri en mora pot ser suspès dels seus drets societaris fins que normalitzi la seva situació, i si no efectua el desemborsament en el termini fixat per a això, pot ser causa d'expulsió de la societat. En tot cas, la cooperativa pot procedir judicialment contra el soci morós.

7. Els socis que s'incorporin posteriorment a la cooperativa han d'efectuar l'aportació obligatòria al capital social que tingui establerta l'Assemblea General per adquirir tal condició, que pot ser diferent per a les diferents classes de socis en funció dels criteris assenyalats en l'apartat 1 d'aquest article. El seu import, per a cada classe de soci, no pot superar el valor actualitzat, segons l'índex general de preus al consum, de les aportacions obligatòries inicial i successives efectuades pel soci més antic a la cooperativa.

Article 47. *Aportacions voluntàries.*

1. L'Assemblea General i, si els Estatuts ho preveuen, el Consell Rector, pot acordar l'admissió d'aportacions voluntàries al capital social per part dels socis, si bé la retribució que estableixi no pot ser superior a la de les últimes aportacions voluntàries al capital acordades per l'Assemblea General o, si no n'hi ha, a la de les aportacions obligatòries.

2. Les aportacions voluntàries s'han de desemborsar totalment en el moment de la subscripció i tenen el caràcter de permanència propi del capital social, del qual passen a formar part.

3. El Consell Rector pot decidir, a requeriment del seu titular, la conversió d'aportacions voluntàries en obligatòries, així com la transformació d'aportacions obligatòries en voluntàries quan aquelles s'hagin de reduir per adequar-se al potencial ús cooperatiu del soci.

Article 48. *Remuneració de les aportacions.*

1. Els Estatuts han d'establir si les aportacions obligatòries al capital social donen dret a la meritació d'in-

teressos per la part efectivament desemborsada, i en cas de les aportacions voluntàries és l'acord d'admissió el que fixa aquesta remuneració o el procediment per determinar-la.

2. La remuneració de les aportacions al capital social està condicionada a l'existència en l'exercici econòmic de resultats positius previs al seu repartiment, i l'import màxim de les retribucions es limita a l'esmentat resultat positiu i en cap cas no pot excedir més de sis punts l'interès legal del diner.

3. En el compte de resultats s'ha d'indicar explícitament el resultat abans d'incorporar-hi les remuneracions a què s'ha fet referència en els punts anteriors, i el que s'obté una vegada computades aquestes remuneracions.

Article 49. *Actualització de les aportacions.*

1. El balanç de les cooperatives pot ser actualitzat en els mateixos termes i amb els mateixos beneficis que s'estableixin per a les societats de dret comú, mitjançant acord de l'Assemblea General, sens perjudici del que estableix aquesta Llei sobre el destí de la plusvàlua resultant de l'actualització.

2. Una vegada es compleixin els requisits exigits per a la disponibilitat de la plusvàlua resultant, la cooperativa l'ha de destinar, en un o més exercicis, conforme al que preveuen els Estatuts o, si no n'hi ha, per acord de l'Assemblea General, a l'actualització del valor de les aportacions al capital social dels socis o a l'increment dels fons de reserva, obligatoris o voluntaris, en la proporció que s'estimi convenient, respectant, en tot cas, les limitacions que quant a disponibilitat estableixi la normativa reguladora sobre actualització de balanços. No obstant això, quan la cooperativa tingui pèrdues sense compensar, l'esmentada plusvàlua s'ha d'aplicar, en primer lloc, a la compensació de les pèrdues, i la resta, als destins assenyalats anteriorment.

Article 50. *Transmissió de les aportacions.*

Les aportacions es poden transmetre:

a) Per actes «inter vivos», únicament a altres socis de la cooperativa i als qui adquireixin aquesta qualitat dins els tres mesos següents a la transmissió que, en aquest cas, queda condicionada al compliment d'aquest requisit. En tot cas s'ha de respectar el límit que imposa l'article 45.6 d'aquesta Llei.

b) Per successió «mortis causa», als causahavents si són socis i així ho sol·liciten, o si no ho són, amb l'admissió prèvia com a tals feta d'acord amb el que disposa l'article 13 d'aquesta Llei, que s'ha de sol·licitar en el termini de sis mesos des de la defunció. Altrament, tenen dret a la liquidació del crèdit corresponent a l'aportació social.

Article 51. *Reemborsament de les aportacions.*

1. Els Estatuts han de regular el dret dels socis al reemborsament de les seves aportacions al capital social en cas de baixa a la cooperativa. La liquidació d'aquestes aportacions s'ha de fer segons el balanç de tancament de l'exercici en què es produeixi la baixa, sense que es puguin efectuar deduccions, tret de les assenyalades en els punts 2 i 3 d'aquest article.

2. Del valor acreditat de les aportacions s'han de deduir les pèrdues imputades i imputables al soci, reflectides en el balanç de tancament de l'exercici en què es produeixi la baixa, tant si corresponen a l'esmentat exercici com si provenen d'altres d'anteriors i estan sense compensar. El Consell Rector té un termini de tres mesos des de la data de l'aprovació dels comptes de l'exercici en què hagi estat baixa el soci per calcular l'import a

retornar de les seves aportacions al capital social, que li ha de ser comunicat. El soci disconforme amb el resultat de l'acord el pot impugnar pel mateix procediment que preveu l'article 17.5 o, si s'escau, el que estableixin els Estatuts.

3. En cas de baixa no justificada per incompliment del període de permanència mínim, a què fa referència l'article 17.3 d'aquesta Llei, es pot establir una deducció sobre l'import resultant de la liquidació de les aportacions obligatòries, una vegada efectuats els ajustaments assenyalats en el punt anterior. Els Estatuts han de fixar el percentatge a deduir, sense que pugui superar el trenta per cent.

4. El termini de reemborsament no pot excedir els cinc anys a partir de la data de la baixa. En cas de mort del soci, el reemborsament als causahavents s'ha d'efectuar en un termini no superior a un any des del fet causant.

5. Les quantitats pendents de reemborsament no són susceptibles d'actualització, però donen dret a percebre l'interès legal dels diners, que s'ha d'abonar anualment juntament amb, almenys, una cinquena part de la quantitat a reemboçar.

Article 52. *Aportacions que no formen part del capital social.*

1. Els Estatuts o l'Assemblea General poden establir quotes d'ingressos i/o periòdiques, que no integren el capital social ni són reintegrables. Aquestes quotes poden ser diferents per a les diferents classes de socis previstes en aquesta Llei, en funció de la naturalesa física o jurídica dels socis o, per a cada soci, en proporció al seu compromís respecte o ús potencial d'activitat cooperativitzada.

2. L'import de les quotes d'ingrés dels nous socis no pot ser superior al 25 per 100 de l'import de l'aportació obligatòria al capital social que se li exigeixi per al seu ingrés a la cooperativa.

3. Els béns de qualsevol tipus lliurats pels socis per a la gestió cooperativa i, en general, els pagaments per a l'obtenció dels serveis cooperativitzats no integren el capital social i estan subjectes a les condicions fixades i contractades amb la societat cooperativa.

Article 53. *Participacions especials.*

1. Els Estatuts poden preveure la possibilitat de captar recursos financers de socis o tercers, amb el caràcter de subordinats i amb un termini mínim de venciment de cinc anys. Quan el venciment d'aquestes participacions no tingui lloc fins a l'aprovació de la liquidació de la cooperativa, tenen la consideració de capital social. No obstant això, aquests recursos poden ser reemborsables, a criteri de la societat, seguint el procediment establert per a la reducció de capital per restitució d'aportacions en la legislació per a les societats de responsabilitat limitada.

2. Aquestes participacions especials poden ser transmissibles lliurement. La seva emissió en sèrie requereix l'acord de l'Assemblea General en què s'han de fixar les clàusules d'emissió i, si s'escau, el compliment dels requisits establerts en la normativa reguladora del mercat de valors.

3. Per a les cooperatives de crèdit i d'assegurances només és aplicable el que estableix aquest article quan la seva normativa reguladora no ho impedeixi.

Article 54. *Altres finançaments.*

1. Les cooperatives, per acord de l'Assemblea General, poden emetre obligacions el règim de les quals s'ha d'ajustar al que disposa la legislació aplicable. Així

mateix, l'Assemblea General pot acordar, quan es tracti d'emissions en sèrie, l'admissió de finançament voluntari dels socis o de tercers no socis sota qualsevol modalitat jurídica i amb els terminis i les condicions que estableixi.

2. L'Assemblea General pot acordar l'emissió de títols participatius, que poden tenir la consideració de valors mobiliaris, i donen dret a la remuneració que s'estableixi en el moment de l'emissió, i que ha d'estar en funció de l'evolució de l'activitat de la cooperativa, i poden, a més a més, incorporar un interès fix.

L'acord d'emissió, que ha de concretar el termini d'amortització i les altres normes d'aplicació, pot establir el dret d'assistència dels seus titulars a l'Assemblea General, amb veu i sense vot.

3. També es poden contractar comptes en participació el règim dels quals s'ha d'ajustar al que estableix el Codi de comerç.

SECCIÓ 2a FONTS SOCIALS OBLIGATORIS

Article 55. *Fons de reserva obligatori.*

1. El fons de reserva obligatori destinat a la consolidació, el desenvolupament i la garantia de la cooperativa, és irrepartible entre els socis.

Al fons de reserva obligatori es destinen necessàriament:

a) Els percentatges dels excedents cooperatius i dels beneficis extracooperatius i extraordinaris que estableixin els Estatuts o fixi l'Assemblea General, d'acord amb el que disposa l'article 58 d'aquesta Llei o el percentatge dels resultats, cas que la cooperativa opti per la comptabilització separada dels resultats cooperatius dels extracooperatius, prevista a l'article 57.4 d'aquesta Llei.

b) Les deduccions sobre les aportacions obligatòries al capital social en la baixa no justificada de socis.

c) Les quotes d'ingrés dels socis quan estiguin previstes en els Estatuts o les estableixi l'Assemblea General.

d) Els resultats de les operacions que regula l'article 79.3 d'aquesta Llei.

2. Amb independència del fons de reserva obligatori, la cooperativa ha de constituir i dotar els fons que, per la normativa que li sigui aplicable, s'estableixin amb caràcter obligatori en funció de la seva activitat o qualificació.

Article 56. *Fons d'educació i promoció.*

1. El fons d'educació i promoció es destina, en aplicació de les línies bàsiques fixades pels Estatuts o l'Assemblea General, a activitats que compleixin alguna de les finalitats següents:

a) La formació i l'educació dels seus socis i treballadors en els principis i valors cooperatius, o en matèries específiques de la seva activitat societària o laboral i altres activitats cooperatives.

b) La difusió del cooperativisme, així com la promoció de les relacions intercooperatives.

c) La promoció cultural, professional i assistencial de l'entorn local o de la comunitat en general, així com la millora de la qualitat de vida i del desenvolupament comunitari i les accions de protecció mediambiental.

2. Per al compliment dels fins d'aquest fons es pot col·laborar amb altres societats i entitats, i poden aportar-hi, totalment o parcial, la seva dotació.

3. L'informe de gestió ha de recollir amb detall les quantitats que amb càrrec a l'esmentat fons s'hagin destinat als seus fins, amb indicació de la feina duta a terme i, si s'escau, menció de les societats o entitats a les quals es van remetre per al compliment dels dits fins.

4. Es destina necessàriament al fons d'educació i promoció:

a) Els percentatges dels excedents cooperatius o dels resultats que estableixin els Estatuts o fixi l'Assemblea General previstos a l'article 58.1 d'aquesta Llei.

b) Les sancions econòmiques que imposi la cooperativa als seus socis.

5. El fons d'educació i promoció és inembargable i irrepartible entre els socis, fins i tot en cas de liquidació de la cooperativa, i les seves dotacions han de figurar en el passiu del balanç amb separació d'altres partides.

6. L'import del fons que no s'hagi aplicat o compromès s'ha de materialitzar dins l'exercici econòmic següent a aquell en què s'hagi efectuat la dotació, en comptes d'estalvi, en títols de deute públic o títols de deute públic emesos per les comunitats autònomes, els rendiments financers dels quals s'han d'aplicar al mateix fi. Aquests dipòsits o títols no poden ser pignorats ni afectats a préstecs o comptes de crèdit.

SECCIÓ 3a EXERCICI ECONÒMIC

Article 57. *Exercici econòmic i determinació de resultats.*

1. L'exercici econòmic té una durada de dotze mesos, tret dels casos de constitució, extinció o fusió de la societat, i coincideix amb l'any natural si els Estatuts no disposen el contrari.

2. La determinació dels resultats de l'exercici econòmic s'ha de fer d'acord amb la normativa general comptable, considerant, no obstant això, també com a despeses les partides següents:

a) L'import dels béns lliurats pels socis per a la gestió cooperativa, en valoració no superior als preus reals de liquidació, i l'import de les bestretes societàries als socis treballadors o de treball, imputant-los en el període en què es produeixi la prestació de treball.

b) La remuneració de les aportacions al capital social, participacions especials, obligacions, crèdits de creditors i inversions financeres de tota mena captades per la cooperativa, sigui l'esmentada retribució fixa, variable o participativa.

3. Han de figurar separadament en comptabilitat els resultats extracooperatius derivats de les operacions per l'activitat cooperativitzada feta amb tercers no socis, els obtinguts d'activitats econòmiques o fonts alienes als fins específics de la cooperativa, així com els derivats d'inversions o participacions financeres en societats, o els extraordinaris procedents de plusvàlues que resultin d'operacions d'alienació dels elements de l'actiu immobilitzat, amb les excepcions següents:

a) Els derivats d'ingressos procedents d'inversions o participacions financeres en societats cooperatives, o en societats no cooperatives quan aquestes efectuïn activitats preparatòries, complementàries o subordinades a les de la mateixa cooperativa, que es consideren amb caràcter general resultats cooperatius.

b) Les plusvàlues obtingudes per l'alienació d'elements de l'immobilitzat material destinats al compliment del fi social, quan es reinverteixi la totalitat de l'import en nous elements de l'immobilitzat, amb idèntic destí, dins el termini comprès entre l'any anterior a la data del lliurament o de la posada a disposició de l'element patrimonial i els tres anys posteriors, sempre que estiguin en el seu patrimoni, tret de pèrdues justificades, fins que finalitzi el període d'amortització.

Per a la determinació dels resultats extracooperatius s'ha d'imputar als ingressos derivats d'aquestes operacions, a més de les despeses específiques necessàries

per a la seva obtenció, la part que, segons criteris d'imputació fundats, correspongui de les despeses generals de la cooperativa.

4. No obstant l'anterior, la cooperativa pot optar en els seus Estatuts per la no-comptabilització separada dels resultats extracooperatius.

5. Les cooperatives qualificades d'entitats sense ànim de lucre poden crear una reserva estatutària irrepensible a la qual s'han de destinar la resta de resultats positius, la finalitat de la qual és necessàriament la reinversió en la consolidació i millora dels serveis de la cooperativa i a la qual es pot imputar la totalitat de les pèrdues d'acord amb el que estableix l'article 59.2.a).

Article 58. *Aplicació dels excedents.*

1. Dels excedents comptabilitzats per a la determinació del resultat cooperatiu, una vegada deduïdes les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors i abans de la consideració de l'impost de societats, cal destinar, almenys, el 20 per 100 al fons de reserva obligatori i el 5 per 100 al fons d'educació i promoció.

2. Dels beneficis extracooperatius i extraordinaris, una vegada deduïdes les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors i abans de la consideració de l'impost de societats, cal destinar-ne almenys un 50 per 100 al fons de reserva obligatori.

3. Els excedents i beneficis extracooperatius i extraordinaris disponibles, una vegada satisfets els impostos exigibles, s'han d'aplicar, conforme estableixin els Estatuts o acordi l'Assemblea General en cada exercici, a retorn cooperatiu als socis, a dotació a fons de reserva voluntaris amb caràcter irrepensible o repartible, o a incrementar els fons obligatoris que preveuen els articles 55 i 56 d'aquesta Llei.

4. El retorn cooperatiu s'acredita als socis en proporció a les activitats cooperativitzades efectuades per cada soci amb la cooperativa. Els Estatuts o, si no n'hi ha, l'Assemblea General, per més de la meitat dels vots vàlidament expressats, han de fixar la forma de fer efectiu el retorn cooperatiu acreditat a cada soci.

5. La cooperativa pot reconèixer i concretar en els seus Estatuts, o per acord de l'Assemblea General, el dret dels seus treballadors assalariats a percebre una retribució, amb caràcter anual, la quantia de la qual s'ha de fixar en funció dels resultats de l'exercici econòmic. Aquesta retribució té caràcter salarial i és compensable amb el complement de naturalesa similar establert, si s'escau, en la normativa laboral aplicable, llevat que sigui inferior a l'esmentat complement, cas en què s'aplica aquest últim.

Article 59. *Imputació de pèrdues.*

1. Els Estatuts han de fixar els criteris per a la compensació de les pèrdues, i és vàlid imputar-les a un compte especial per amortitzar-les amb càrrec a futurs resultats positius, dins el termini màxim de set anys.

2. En la compensació de pèrdues la cooperativa s'ha de subjectar a les regles següents:

a) Als fons de reserva voluntaris, si n'hi ha, es pot imputar la totalitat de les pèrdues.

b) Al fons de reserva obligatori es poden imputar, com a màxim, dependent de l'origen de les pèrdues, els percentatges mitjans dels excedents cooperatius o beneficis extracooperatius i extraordinaris que s'hagin destinat a l'esmentat fons els últims cinc anys o des de la seva constitució, si no és anterior a aquests cinc anys.

c) La quantia no compensada amb els fons obligatoris i voluntaris s'imputa als socis en proporció a les

operacions, serveis o activitats efectuats per cadascun d'ells amb la cooperativa. Si aquestes operacions o serveis efectuats són inferiors als que com a mínim està obligat a fer el soci conforme al que estableix l'article 15.2.b), la imputació de les referides pèrdues s'efectua en proporció a l'activitat cooperativitzada mínima obligatòria.

3. Les pèrdues imputades a cada soci se satisfan d'alguna de les maneres següents:

a) El soci pot optar entre l'abonament directe o mitjançant deduccions en les seves aportacions al capital social o, si s'escau, en qualsevol inversió financera del soci a la cooperativa que permeti aquesta imputació, dins de l'exercici següent a aquell en què s'hagi produït.

b) Amb càrrec als retorns que puguin correspondre al soci en els set anys següents, si així ho acorda l'Assemblea General. Si queden pèrdues sense compensar, transcorregut l'esmentat període, les ha de satisfer el soci en el termini màxim d'un mes a partir del requeriment exprés formulat pel Consell Rector.

CAPÍTOL VI

De la documentació social i comptabilitat

Article 60. *Documentació social.*

1. Les cooperatives han de portar, en ordre i al dia, els llibres següents:

- Libre registre de socis.
- Libre registre d'aportacions al capital social.
- Llibres d'actes de l'Assemblea General, del Consell Rector, dels liquidadors i, si s'escau, del Comitè de Recursos i de les juntes preparatòries.
- Libre d'inventaris i comptes anuals i llibre diari.
- Qualsevol altre que exigeixin les disposicions legals.

2. El Registre de societats cooperatives ha de diligenciar i legalitzar tots els llibres socials i comptables, amb caràcter previ a la seva utilització.

3. També són vàlids els assentaments i les anotacions efectuats per procediments informàtics o per altres procediments adequats, que posteriorment han de ser enquadrats correlativament per formar els llibres obligatoris, els quals ha de legalitzar el Registre de societats cooperatives en el termini de quatre mesos des de la data de tancament de l'exercici.

4. Els llibres i altres documents de la cooperativa estan sota la custòdia, la vigilància i la responsabilitat del Consell Rector, que els ha de conservar, almenys, durant els sis anys següents a la transcripció de l'última acta o assentament o a l'extinció dels drets o de les obligacions que continguin, respectivament.

Article 61. *Comptabilitat i comptes anuals.*

1. Les cooperatives han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a la seva activitat d'acord amb el que estableixen el Codi de comerç i la normativa comptable, amb les peculiaritats que contenen aquesta Llei i les normes que la despleguin, i poden formular els comptes anuals en model abreujat quan concorrin les mateixes circumstàncies que preveuen els articles 181 i 190 de la Llei de societats anònimes.

2. El Consell Rector està obligat a formular, en un termini màxim de tres mesos comptats a partir de la data del tancament de l'exercici social, establerta estatutàriament, els comptes anuals, l'informe de gestió i

una proposta d'aplicació dels excedents disponibles o d'imputació de pèrdues.

3. L'informe de gestió també ha de recollir les variacions que hi ha hagut en el nombre de socis.

4. El Consell Rector ha de presentar per al seu dipòsit en el Registre de societats cooperatives, en el termini d'un mes des de l'aprovació, la certificació dels acords de l'Assemblea General d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació dels excedents i/o imputació de les pèrdues, si s'escau, i ha d'adjuntar-hi un exemplar de cadascun d'aquests comptes així com de l'informe de gestió i de l'informe dels auditors, quan la societat estigui obligada a auditoria, o aquest s'hagi fet a petició de la minoria. Si algun o diversos dels comptes anuals s'ha formulat en forma abreujada, s'ha de fer constar així en la certificació, amb expressió de la causa.

Article 62. *Auditoria de comptes.*

1. Les societats cooperatives estan obligades a auditar els seus comptes anuals i l'informe de gestió en la forma i en els supòsits previstos a la Llei d'auditoria de comptes i les seves normes de desplegament o per qualsevol altra norma legal d'aplicació, així com quan ho estableixin els Estatuts o ho acordi l'Assemblea General.

2. Si la cooperativa no està obligada a auditar els seus comptes anuals, el cinc per cent dels socis pot sol·licitar del Registre de societats cooperatives que, amb càrrec a la societat, nomeni un auditor de comptes perquè efectui la revisió de comptes anuals d'un determinat exercici, sempre que no hagin transcorregut tres mesos a comptar de la data de tancament de l'esmentat exercici.

3. La designació dels auditors de comptes correspon a l'Assemblea General i s'ha de fer abans que finalitzi l'exercici a auditar. El nomenament dels auditors s'ha de fer per un període de temps determinat que no pot ser inferior a tres anys ni superior a nou a comptar de la data en què s'iniciï el primer exercici a auditar, i l'Assemblea General els pot reelegir anualment una vegada hagi finalitzat el període inicial. No obstant això, quan l'Assemblea General no hagi nomenat oportunament els auditors, o en el supòsit de falta d'acceptació, renúncia o altres que determinin la impossibilitat que l'auditor nomenat porti a terme la seva comesa, el Consell Rector i la resta de persones legitimades per sol·licitar l'auditoria poden demanar al Registre de cooperatives que nomeni un auditor perquè efectui la revisió dels comptes anuals d'un determinat exercici.

4. Una vegada nomenat l'auditor, no se'n pot revocar el nomenament, tret de causa justa.

CAPÍTOL VII

De la fusió, escissió i transformació

SECCIÓ 1a DE LA FUSIÓ

Article 63. *Fusió.*

1. És possible la fusió de societats cooperatives en una de nova o l'absorció d'una o més per una altra cooperativa ja existent.

2. Les societats cooperatives en liquidació poden participar en una fusió, sempre que no hagi començat el reembossament de les aportacions del capital social.

3. Les societats cooperatives que es fusionin en una de nova, o que siguin absorbides per una altra de ja existent, queden dissoltes, tot i que no entren en liquidació i els seus patrimonis i socis passen a la societat nova o absorbent, que assumeix els drets i les obligacions de les societats dissoltes. Els fons socials, obligatoris

o voluntaris, de les societats dissoltes passen a integrar-se en els de la mateixa classe de la societat cooperativa nova o absorbent.

4. Els consells rectors de les cooperatives que participen en la fusió han de redactar un projecte de fusió, que han de subscriure com a conveni previ i ha de contenir almenys les mencions següents:

a) La denominació, la classe i el domicili de les cooperatives que participen en la fusió i de la nova cooperativa si s'escau, així com les dades identificadores de la inscripció d'aquelles en els registres de cooperatives corresponents.

b) El sistema per fixar la quantia que es reconeix a cada soci de les cooperatives que s'extingeixen com a aportació al capital de la cooperativa nova o absorbent computant, quan n'hi hagi, les reserves voluntàries de caràcter repartible.

c) Els drets i les obligacions que es reconeixen als socis de la cooperativa extingida en la cooperativa nova o absorbent.

d) La data a partir de la qual les operacions de les cooperatives que s'extingeixen s'han de considerar efectuades, a efectes comptables, per compte de la cooperativa nova o absorbent.

e) Els drets que corresponen als titulars de participacions especials, títols participatius o altres títols assimilables de les cooperatives que s'extingeixen en la cooperativa nova o absorbent.

5. Aprovat el projecte de fusió, els administradors de les cooperatives que es fusionen s'han d'abstenir de realitzar qualsevol acte o subscriure qualsevol contracte que pugui obstaculitzar l'aprovació del projecte o modificar substancialment la proporció de la participació dels socis de les cooperatives extingides en la nova o absorbent.

6. El projecte queda sense efecte si la fusió no queda aprovada per totes les cooperatives que hi participen en un termini de sis mesos des de la data del projecte.

7. En publicar la convocatòria de l'Assemblea General que ha d'aprovar la fusió s'han de posar a disposició dels socis, en el domicili social, els documents següents:

a) El projecte de fusió.

b) Els informes, redactats pels consells rectors de cadascuna de les cooperatives, sobre la conveniència i els efectes de la fusió projectada.

c) El balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria explicativa dels tres últims exercicis de les cooperatives que participen en la fusió i, si s'escau, els informes de gestió i dels auditors de comptes.

d) El balanç de fusió de cadascuna de les cooperatives quan sigui diferent de l'últim anual aprovat. Es pot considerar balanç de fusió l'últim balanç anual aprovat, sempre que hagi estat tancat dins els sis mesos anteriors a la data de celebració de l'Assemblea que ha de resoldre la fusió.

e) El projecte d'Estatuts de la nova cooperativa o el text íntegre de les modificacions que s'han d'introduir en els Estatuts de la cooperativa absorbent.

f) Els Estatuts vigents de totes les cooperatives que participen en la fusió.

g) La relació de noms, cognoms, edat, si són persones físiques, o la denominació o raó social si són persones jurídiques, i en ambdós casos la nacionalitat i el domicili dels consellers de les societats que participen en la fusió i la data des de la qual exerceixen els seus càrrecs i, si s'escau, les mateixes indicacions dels qui es proposen com a consellers a conseqüència de la fusió.

Article 64. *Acord de fusió.*

1. L'acord de fusió l'ha d'adoptar en Assemblea General cadascuna de les societats que es fusionen, per

la majoria dels dos terços dels vots presents i representats, i la convocatòria s'ha d'ajustar als requisits legals i estatutaris.

2. L'acord de fusió de cadascuna de les cooperatives, una vegada adoptat, s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en un diari de gran circulació a la província del domicili social.

3. Des del moment en què l'Assemblea General de cadascuna de les cooperatives hagi aprovat l'acord de fusió, totes queden obligades a continuar el procediment de fusió.

4. La formalització dels acords de fusió es fa mitjançant escriptura pública i aquesta té eficàcia, en el Registre de societats cooperatives, per a la cancel·lació de les societats que s'extingeixen i la inscripció de la constituïda novament o modificacions de l'absorbent.

Article 65. *Dret de separació del soci.*

1. Els socis de les cooperatives que es fusionen i que no hi hagin votat a favor tenen dret a separar-se de la seva cooperativa, mitjançant un escrit dirigit al president del Consell Rector, en el termini de quaranta dies des de la publicació de l'anunci de l'acord, segons el que preveu aquesta Llei.

2. La cooperativa resultant de la fusió assumeix l'obligació de la liquidació de les aportacions al soci disconforme, en el termini regulat en aquesta Llei per al cas de baixa justificada i segons ho estableixin els Estatuts de la cooperativa de la qual era soci.

Article 66. *Dret d'oposició dels creditors.*

La fusió no es pot efectuar abans que transcorrin dos mesos des de la publicació de l'anunci de l'acord de fusió. Durant aquest termini, els creditors ordinaris de qualsevol de les societats els crèdits dels quals hagin nascut abans de l'últim anunci de fusió, i que no estiguin garantits adequadament, es poden oposar per escrit a la fusió, cas en què aquesta no es pot dur a terme si els seus crèdits no són completament satisfets o suficientment garantits. Els creditors no es poden oposar al pagament encara que es tracti de crèdits no vençuts.

En l'escriptura de fusió els atorgadors han de manifestar expressament que no s'ha produït cap oposició de creditors amb dret a això o, si n'hi ha hagut, manifestar que han estat pagats o garantits els seus crèdits, amb identificació en aquest cas dels creditors, els crèdits i les garanties prestades.

Article 67. *Fusió especial.*

Les societats cooperatives es poden fusionar amb societats civils o mercantils de qualsevol classe, sempre que no hi hagi una norma legal que ho prohibeixi.

En aquestes fusions és aplicable la normativa reguladora de la societat absorbent o que es constitueixi com a conseqüència de la fusió, però quant a l'adopció de l'acord i les garanties dels drets de socis i creditors de les cooperatives participants, cal atènyer-se al que disposen els articles 64, 65 i 66 d'aquesta Llei. Si l'entitat resultant de la fusió no és una societat cooperativa, la liquidació al soci de les seves aportacions que exerciti el dret de separació ha de tenir lloc dins el mes següent a la data en què faci ús d'aquest dret. Fins que no s'hagin pagat aquestes liquidacions no es pot formalitzar la fusió.

Pel que fa al destí del fons d'educació i promoció, fons de reserva obligatori i fons de reserva voluntari que estatutàriament tingui caràcter d'irrepartible, cal atènyer-se al que disposa l'article 75 d'aquesta Llei per al cas de liquidació.

SECCIÓ 2a DE L'ESCISSIÓ

Article 68. *Escissió.*

1. L'escissió de la cooperativa pot consistir en l'extinció d'aquesta, sense liquidació prèvia, mitjançant la divisió del seu patrimoni i del col·lectiu de socis en dues o més parts. Cadascuna d'aquestes parts es traspasa en bloc a les cooperatives de nova creació o és absorbida per altres de ja existents o s'integra amb les parts escindides d'altres cooperatives en una de nova creació. En aquests dos últims casos es denomina escissió fusió.

2. També pot consistir en la segregació d'una o més parts del patrimoni i del col·lectiu de socis d'una cooperativa, sense la dissolució d'aquesta, i es traspasa en bloc el que se segrega a altres cooperatives de nova creació o que ja existeixen.

3. El projecte d'escissió, subscrit pels consellers de les cooperatives participants, ha de contenir una proposta detallada de la part del patrimoni i dels socis que es transfereixen a les cooperatives resultants o absorbents.

4. Si una cooperativa beneficiària no compleix una obligació assumida, en virtut de l'escissió, responen solidàriament del compliment les restants cooperatives beneficiàries de l'actiu net atribuït en l'escissió a cadascuna d'aquestes. Si la cooperativa escindida no ha deixat d'existir com a conseqüència de l'escissió, és responsable la mateixa cooperativa escindida per la totalitat de l'obligació.

5. L'escissió de cooperatives es regeix, amb les excepcions que contenen els números anteriors, per les normes reguladores de la fusió, en el que siguin aplicables, i els socis i creditors de les cooperatives participants poden exercir els mateixos drets.

SECCIÓ 3a DE LA TRANSFORMACIÓ

Article 69. *Transformació.*

1. Qualsevol associació o societat que no tingui caràcter cooperatiu i les agrupacions d'interès econòmic es poden transformar en una societat cooperativa sempre que, si s'escau, es compleixin els requisits de la legislació sectorial i que els respectius membres d'aquelles puguin assumir la posició de cooperadors en relació amb l'objecte social previst per a l'entitat resultant de la transformació. Així mateix, les societats cooperatives es poden transformar en societats civils o mercantils de qualsevol classe. En cap cas es veu afectada la personalitat jurídica de l'entitat transformada.

2. L'acord de transformació d'una societat cooperativa l'ha d'adoptar l'Assemblea General, en els termes i amb les condicions establertes en aquesta Llei i en els Estatuts per a la fusió. Els seus socis gaudeixen del dret de separació en els termes previstos per al cas de fusió i al reintegrament de les seves aportacions en el termini establert a l'article 65. La participació dels socis de la cooperativa en el capital social de la nova entitat ha de ser proporcional a la que tenien en aquella. No obstant això, l'acord de transformació en algun tipus d'entitat dels deutes de la qual responguin personalment els socis, només té efectes pel que fa als que hagin votat a favor de l'acord.

3. La transformació en societat cooperativa de l'altra societat o agrupació d'interès econòmic preexistent s'ha de formalitzar en escriptura pública que ha de contenir l'acord corresponent, les mencions exigides a l'article 10.1.g), h) i i), el balanç de l'entitat transformada tancat el dia anterior a l'adopció de l'acord, la relació de socis que s'integren a la cooperativa i la seva participació en

el capital social, sens perjudici del que exigeixi la normativa per la qual es regia l'entitat transformada.

4. Si la societat que es transforma està inscrita en el Registre mercantil, per a la inscripció en el Registre de societats cooperatives de l'escriptura de transformació ha de constar en la mateixa nota d'aquell la inexistència d'obstacles per a la transformació i que s'ha estès diligència de tancament provisional del seu full, i aportar una certificació en què consti la transcripció literal de les anotacions que hagin de quedar vigents.

5. La transformació en societat cooperativa no allibera els socis de la seva responsabilitat personal pels deutes contrets abans de l'acord, tret de consentiment exprés a la transformació pels creditors. Els socis que com a conseqüència de la transformació passin a respondre personalment dels deutes socials, responen igualment dels deutes anteriors de la societat cooperativa.

6. En el supòsit de transformació d'una societat cooperativa en un altre tipus d'entitat, els saldos dels fons de reserva obligatori, el fons d'educació i qualsevol altre fons o reserves que no siguin repartibles estatutàriament entre els socis reben el destí que preveu l'article 75 d'aquesta Llei per al cas de liquidació de la cooperativa.

CAPÍTOL VIII

De la dissolució i liquidació

SECCIÓ 1a DE LA DISSOLUCIÓ

Article 70. *Dissolució.*

1. La societat cooperativa es dissol:

- Pel compliment del termini fixat en els Estatuts.
- Per acord de l'Assemblea General, adoptat per majoria dels dos terços dels socis presents i representats.
- Per la paralització dels òrgans socials o de l'activitat cooperativitzada durant dos anys, sense causa justificada, de tal manera que n'impossibiliti el funcionament.
- Per la reducció del nombre de socis per sota dels mínims establerts en aquesta Llei o del capital social per sota del mínim establert estatutàriament, sense que es restableixin en el termini d'un any.
- Per la realització de l'objecte social o la impossibilitat del seu compliment.
- Per fusió, absorció o escissió total.
- Per qualsevol altra causa establerta a la Llei o als Estatuts.

2. Transcorregut el termini de durada de la societat, es dissol de ple dret, llevat que abans hagi estat expressament prorrogada i inscrita la pròrroga en el Registre de societats cooperatives.

3. Quan concorri qualsevol dels supòsits c), d), e) o g) de l'apartat 1, el Consell Rector ha de convocar l'Assemblea General, en el termini d'un mes des que n'hagi constatat l'existència, per adoptar l'acord de dissolució. Qualsevol soci pot requerir el Consell Rector perquè efectui la convocatòria si, a judici seu, existeix causa legítima de dissolució. Per a l'adopció de l'acord és suficient la majoria simple de vots llevat que els Estatuts n'exigeixin una altra de més gran.

Si no es convoca l'Assemblea o l'Assemblea no aconsegueix l'acord de dissolució, qualsevol interessat pot sol·licitar la dissolució judicial de la cooperativa.

4. L'acord de dissolució elevat a escriptura pública o, si s'escau, la resolució judicial o administrativa, s'ha d'inscriure en el Registre de societats cooperatives i s'ha de publicar en un dels diaris de més circulació de la província del domicili social.

5. En el supòsit b) del número 1 d'aquest article i havent cessat la causa que el va motivar, la societat

en liquidació pot ser reactivada, sempre que no hagi començat el reembossament de les aportacions als socis. L'acord de reactivació l'ha d'adoptar l'Assemblea General per una majoria de dos terços de vots presents o representats, i no és eficaç fins que no s'elevi a escriptura pública i s'inscriui en el Registre de societats cooperatives.

SECCIÓ 2a DE LA LIQUIDACIÓ

Article 71. *Liquidació.*

1. Dissolta la societat, s'obre el període de liquidació, llevat dels supòsits de fusió, absorció o escissió. Si els Estatuts no han previst a qui correspon realitzar les tasques de liquidació, l'Assemblea General n'ha de designar entre els socis, en votació secreta i per majoria de vots, els liquidadors, en nombre imparell. El seu nomenament no té efecte fins al moment de l'acceptació i s'ha d'inscriure en el Registre de societats cooperatives.

2. Quan els liquidadors siguin tres o més, han d'actuar en forma col·legiada i adoptar els acords per majoria.

3. Transcorreguts dos mesos des de la dissolució, sense que s'hagi efectuat el nomenament de liquidadors, el Consell Rector o qualsevol soci pot sol·licitar del jutge de Primera Instància la seva designació, que pot recaure en persones no sòcies, i nomenar-los en el termini d'un mes.

Fins al nomenament dels liquidadors, el Consell Rector continua en les funcions gestores i representatives de la societat.

4. Designats els liquidadors, el Consell Rector ha de subscriure amb ells l'inventari i el balanç de la societat, referits al dia en què s'iniciï la liquidació i abans que els liquidadors comencin les seves operacions.

5. Durant el període de liquidació s'han de mantenir les convocatòries i reunions d'assemblees generals, que les han de convocar i presidir els liquidadors, i han de donar compte de la marxa de la liquidació.

Article 72. *Intervenció de la liquidació.*

La designació d'interventor, que fiscalitzi les operacions de liquidació, la pot sol·licitar el 20 per cent dels vots socials, al jutge de Primera Instància del domicili social de la cooperativa.

Article 73. *Funcions dels liquidadors.*

Incumbeix als liquidadors:

1. Portar i custodiar els llibres i la correspondència de la cooperativa i vetllar per la integritat del seu patrimoni.

2. Dur a terme les operacions pendents i les noves que siguin necessàries per a la liquidació de la cooperativa, inclosa l'alienació dels béns.

3. Reclamar i percebre els crèdits pendents, sigui contra tercers o contra els socis.

4. Concertar transaccions i compromisos quan així convingui als interessos socials.

5. Pagar els creditors i els socis, transferir a qui correspongui el fons d'educació i promoció i el sobrant de l'haver líquid de la cooperativa, atenint-se a les normes que estableix l'article 75 d'aquesta Llei.

6. Ostentar la representació de la cooperativa en judici i fora de judici per al compliment de les funcions que tenen encomanades.

7. En cas d'insolvència de la societat han de sol·licitar, en el termini de deu dies a partir d'aquell en què es faci patent aquesta situació, la declaració de suspensió de pagaments o la de fallida, segons escaigui.

Article 74. *Balanç final.*

1. Finalitzades les operacions de liquidació, els liquidadors han de sotmetre a l'aprovació de l'Assemblea General un balanç final, un informe de gestió sobre aquestes operacions i un projecte de distribució de l'actiu sobrant, que han de censurar prèviament els interventors de la liquidació, en cas d'haver estat nomenats.

2. El balanç final i el projecte de distribució s'han de publicar en un dels diaris de més circulació de la província del domicili social. Aquests balanç i projecte, els pot impugnar en el termini de quaranta dies a comptar de la seva publicació i conforme al procediment establert per a la impugnació dels acords de l'Assemblea General, qualsevol soci que se senti perjudicat i els creditors els crèdits dels quals no hagin estat satisfets o garantits. Mentre no hagi transcorregut el termini per impugnar-los o s'hagin resolt per sentència ferma les reclamacions interposades, no es pot procedir al repartiment de l'actiu resultant. No obstant això, els liquidadors poden fer pagaments a compte de l'haver social sempre que per la seva quantia no s'hagin de veure afectats pel resultat de les reclamacions.

Article 75. *Adjudicació de l'haver social.*

1. No es pot adjudicar ni repartir l'haver social fins que no s'hagin satisfet íntegrament els deutes socials, s'hagi procedit a la consignació o s'hagi assegurat el pagament dels crèdits no vençuts.

2. Satisfets aquests deutes, la resta de l'haver social, sens perjudici del que s'ha pactat en el finançament subordinat, s'adjudica pel següent ordre:

a) L'import del fons d'educació i promoció es posa a disposició de l'entitat federativa a la qual estigui associada la cooperativa. Si no ho està, l'Assemblea General pot designar a quina entitat federativa es destina.

Si no hi ha designació, aquest import s'ha d'ingressar a la Confederació Estatal de Cooperatives de la classe corresponent a la cooperativa en liquidació, i si no hi ha la Confederació corresponent, s'ha d'ingressar en el Tresor Públic amb la finalitat de destinar-lo a la constitució d'un fons per a la promoció del cooperativisme.

b) Es reintegra als socis l'import de les aportacions al capital social que tinguin acreditades, una vegada abonats o deduïts els beneficis o les pèrdues corresponents a exercicis anteriors, actualitzats si s'escau; començant per les aportacions dels socis col·laboradors, les aportacions voluntàries dels altres socis i a continuació les aportacions obligatòries.

c) Es reintegra als socis la seva participació en els fons de reserva voluntaris que tinguin caràcter repartible per disposició estatutària o per acord de l'Assemblea General, distribuint-los d'acord amb les regles establertes en els Estatuts o en l'esmentat acord i, si no n'hi ha, en proporció a les activitats dutes a terme per cadascun dels socis amb la cooperativa durant els últims cinc anys o, per a les cooperatives la durada de les quals ha estat inferior a aquest termini, des de la seva constitució.

d) L'haver líquid sobrant, si n'hi ha, es posa a disposició de la societat cooperativa o entitat federativa que figuri expressament recollida en els Estatuts o que es designi per acord de l'Assemblea General. Si no hi ha designació, aquest import s'ha d'ingressar a la Confederació Estatal de Cooperatives de la classe corresponent a la cooperativa en liquidació, i si no hi ha la Confederació corresponent, s'ha d'ingressar en el Tresor Públic amb la finalitat de destinar-lo a la constitució d'un fons per a la promoció del cooperativisme.

Si l'entitat designada és una societat cooperativa, aquesta l'ha d'incorporar al fons de reserva obligatori,

i comprometre's que durant un període de quinze anys tingui un caràcter d'indisponibilitat, sense que sobre l'import incorporat es puguin imputar pèrdues originades per la cooperativa. Si és una entitat associativa, l'ha de destinar a donar suport a projectes d'inversió promoguts per cooperatives.

Qualsevol soci de la cooperativa en liquidació que tingui en projecte incorporar-se a una altra cooperativa pot exigir que la part proporcional de l'haver líquid sobrant de la liquidació, calculada sobre el total de socis, s'ingressi en el fons de reserva obligatori de la societat cooperativa a la qual s'incorpori, sempre que ho hagi sol·licitat així abans de la data de la convocatòria de l'Assemblea General que ha d'aprovar el balanç final de liquidació.

Article 76. *Extinció.*

Finalitzada la liquidació, els liquidadors han d'atorgar escriptura pública d'extinció de la societat en què han de manifestar:

a) Que l'Assemblea General ha aprovat el balanç final i el projecte de distribució de l'actiu i s'han publicat en un dels diaris de més circulació de la província del domicili social.

b) Que ha transcorregut el termini per a la impugnació de l'acord a què es refereix l'article 74 d'aquesta Llei, sense que s'hi hagin formulat impugnacions o que ha assolit ferma la sentència que les hagi resolt.

c) Que s'ha procedit a l'adjudicació de l'haver social de conformitat amb el que estableix l'article 75 d'aquesta Llei i consignat les quantitats que corresponguin als creditors, socis i entitats que hagin de rebre el romanent del fons d'educació i promoció i de l'haver líquid sobrant.

A l'escriptura pública s'ha d'incorporar el balanç final de liquidació, el projecte de distribució de l'actiu i el certificat d'acord de l'Assemblea.

Els liquidadors han de sol·licitar en l'escriptura la cancel·lació de les anotacions del registre de la societat.

S'ha d'inscriure l'escriptura en el Registre de societats cooperatives i dipositar en l'esmentada dependència els llibres i els documents relatius a la cooperativa, que s'han de conservar durant un període de sis anys.

CAPÍTOL IX

De les cooperatives de segon grau, grup cooperatiu i altres formes de col·laboració econòmica

Article 77. *Cooperatives de segon grau.*

1. Les cooperatives de segon grau es constitueixen per, almenys, dues cooperatives. També s'hi poden integrar en qualitat de socis altres persones jurídiques, públiques o privades i empresaris individuals, fins a un màxim del quaranta-cinc per cent del total dels socis, així com els socis de treball.

Tenen per objecte promoure, coordinar i desenvolupar fins econòmics comuns dels seus socis, i reforçar i integrar l'activitat econòmica dels socis.

Tret del cas de societats conjuntes d'estructura paritària, cap soci d'aquestes cooperatives no pot tenir-ne més del 30 per 100 del capital social.

2. Els membres del Consell Rector, interventors, Comitè de Recursos i liquidadors, els escull l'Assemblea General entre els seus socis o membres d'entitats sòcies components. No obstant això, els Estatuts poden veure que formin part del Consell Rector i interventors persones qualificades i expertes que no siguin socis, ni membres d'entitats sòcies, fins a un terç del total.

3. Les persones físiques que representin les persones jurídiques en el Consell Rector, interventors, Comitè de Recursos i liquidadors no les poden representar a

l'Assemblea General de la cooperativa de segon grau, però han d'assistir-hi amb veu però sense vot llevat de quan en la seva composició les entitats sòcies estiguin representades per diversos membres.

4. En el supòsit de liquidació, el fons de reserva obligatori es transfereix al fons de la mateixa naturalesa de cadascuna de les societats cooperatives que la constitueixen, així com la resta de l'haver líquid resultant, i es distribueix tot plegat entre les cooperatives sòcies en proporció al volum de l'activitat cooperativitzada exercida per cadascuna d'aquestes en la cooperativa de segon grau durant els últims cinc anys o, si no n'hi ha, des de la seva constitució, sense tenir caràcter de beneficis extracooperatius.

5. Les cooperatives de segon grau es poden transformar en cooperatives de primer grau i les cooperatives sòcies queden absorbides mitjançant el procediment establert en aquesta Llei.

Les cooperatives sòcies, així com els socis d'aquestes, disconformes amb els acords de transformació i absorció, se'n poden separar mitjançant un escrit dirigit al Consell Rector de les cooperatives de segon grau o primer grau, segons escaigui, en el termini d'un mes comptat a partir de la data de publicació de l'anunci de transformació i absorció.

6. En el que no preveu aquest article, les cooperatives de segon grau es regeixen per la regulació de caràcter general establerta en aquesta Llei en tot el que hi sigui aplicable.

Article 78. Grup cooperatiu.

1. S'entén per grup cooperatiu, als efectes d'aquesta Llei, el conjunt format per diverses societats cooperatives, sigui quina sigui la seva classe, i l'entitat cap de grup que exercita facultats o emet instruccions de compliment obligatori per a les cooperatives agrupades, de manera que es produeix una unitat de decisió en l'àmbit d'aquestes facultats.

2. L'emissió d'instruccions pot afectar diferents àmbits de gestió, administració o govern, entre els quals es poden incloure:

- a) L'establiment en les cooperatives de base de normes estatutàries i reglamentàries comunes.
- b) L'establiment de relacions associatives entre les entitats de base.
- c) Compromisos d'aportació periòdica de recursos calculats en funció de la seva respectiva evolució empresarial o compte de resultats.

3. L'aprovació de la incorporació al grup cooperatiu necessita l'acord inicial de cadascuna de les entitats de base, conforme a les seves pròpies regles de competència i funcionament.

4. Els compromisos generals assumits davant el grup s'han de formalitzar per escrit, sigui en els Estatuts de l'entitat cap de grup, si és una societat cooperativa, o mitjançant un altre document contractual que necessàriament n'ha d'incloure la durada, si és limitada, el procediment per a la seva modificació, el procediment per a la separació d'una societat cooperativa i les facultats d'exercici de les quals s'acorda atribuir a l'entitat cap de grup. La modificació, ampliació o resolució dels compromisos indicats es pot efectuar, si s'ha establert així, mitjançant acord de l'òrgan màxim de l'entitat cap de grup. El document contractual s'ha d'eleva a escriptura pública.

5. L'acord d'integració en un grup s'ha d'anotar en el full corresponent a cada societat cooperativa en el Registre competent.

6. La responsabilitat derivada de les operacions que duguin a terme directament amb tercers les societats cooperatives integrades en un grup no afecta aquest grup, ni les altres societats cooperatives que l'integren.

Article 79. Altres formes de col·laboració econòmica.

1. Les cooperatives de qualsevol tipus i classe poden constituir societats, agrupacions, consorcis i unions entre si, o amb altres persones físiques o jurídiques, públiques o privades, i formalitzar convenis o acords, per complir millor el seu objecte social i per a la defensa dels seus interessos.

2. Les cooperatives que concentrin les seves empreses per fusió o per constitució d'altres cooperatives de segon grau, així com mitjançant unions temporals, gaudeixen de tots els beneficis atorgats en la legislació sobre agrupació i concentració d'empreses.

3. Les cooperatives poden subscriure amb altres cooperatives acords intercooperatius per al compliment dels seus objectes socials. En virtut d'aquests acords, la cooperativa i els seus socis poden fer operacions de subministrament, lliuraments de productes o serveis en l'altra cooperativa signant de l'acord, i aquests fets tenen la mateixa consideració que les operacions cooperativitzades amb els propis socis.

Els resultats d'aquestes operacions s'han d'imputar totalment al fons de reserva obligatori de la cooperativa.

CAPÍTOL X

De les classes de cooperatives

SECCIÓ 1a DE LES COOPERATIVES DE TREBALL ASSOCIAT

Article 80. Objecte i normes generals.

1. Són cooperatives de treball associat les que tenen per objecte proporcionar als seus socis llocs de treball, mitjançant el seu esforç personal i directe, a temps parcial o complet, a través de l'organització en comú de la producció de béns o serveis per a tercers. També poden tenir socis col·laboradors. La relació dels socis treballadors amb la cooperativa és societària.

2. Poden ser socis treballadors els qui legalment tinguin capacitat per contractar la prestació de la seva feina. Els estrangers poden ser socis treballadors d'acord amb el que preveu la legislació específica sobre la prestació de la seva feina a Espanya.

3. La pèrdua de la condició de soci treballador provoca el cessament definitiu de la prestació de treball a la cooperativa.

4. Els socis treballadors tenen dret a percebre periòdicament, en un termini no superior a un mes, percepcions a càrrec dels excedents de la cooperativa denominats avançaments societaris que no tenen la consideració de salari, segons la seva participació en l'activitat cooperativitzada.

5. Són aplicables als centres de treball i als socis treballadors les normes sobre salut laboral i sobre la prevenció de riscos laborals, les quals s'han d'aplicar tenint en compte les especialitats pròpies de la relació societària i autogestionada dels socis treballadors que els vincula amb la seva cooperativa.

6. Els socis treballadors menors de divuit anys no poden fer treballs nocturns ni els que el Govern declari, per als assalariats menors de divuit anys, insalubres, penosos, nocius o perillosos tant per a la seva salut com per a la seva formació professional o humana.

7. El nombre d'hores/any dutes a terme per treballadors amb contracte de treball per compte d'altri no pot ser superior al 30 per 100 del total d'hores/any dutes a terme pels socis treballadors. No es computen en aquest percentatge:

- a) Els treballadors integrats en la cooperativa per subrogació legal així com els que s'incorporin en activitats sotmeses a aquesta subrogació.

b) Els treballadors que es neguin explícitament a ser socis treballadors.

c) Els treballadors que substitueixin socis treballadors o assalariats en situació d'excedència o incapacitat temporal, baixa per maternitat, adopció o acolliment.

d) Els treballadors que prestin els seus treballs en centres de treball de caràcter subordinat o accessori.

e) Els treballadors contractats per a ser posats a disposició d'empreses usuàries quan la cooperativa actua com a empresa de treball temporal.

f) Els treballadors amb contractes de treball en pràctiques i per a la formació.

g) Els treballadors contractats en virtut de qualsevol disposició de foment de l'ocupació de disminuïts físics o psíquics.

En tot cas, s'entenen com a treball prestat en un centre de treball subordinat o accessori els serveis prestats directament a l'Administració pública i entitats que coadjuvin a l'interès general, quan es presten en locals de titularitat pública.

8. Els Estatuts poden fixar el procediment pel qual els treballadors assalariats poden accedir a la condició de socis. En les cooperatives regulades en aquest article que excedeixin el límit de treball assalariat establert al número 7, el treballador amb contracte de treball per temps indefinit i amb més de dos anys d'antiguitat ha de ser admès com a soci treballador si ho sollicita en els sis mesos següents des que va poder exercir tal dret, sense que calgui superar el període de prova cooperativa i si reuneix la resta de requisits estatutaris.

Article 81. *Socis en situació de prova.*

1. En les cooperatives de treball associat, si els Estatuts ho preveuen, l'admissió, pel Consell Rector, d'un nou soci ho és en situació de prova, i pot ser reduït o suprimit el període de prova per mutu acord.

2. El període de prova no ha d'excedir els sis mesos i el fixa el Consell Rector. No obstant això, per ocupar els llocs de treball que fixi el Consell Rector, tret d'atribució estatutària d'aquesta facultat a l'Assemblea General, l'exercici dels quals exigeixi condicions professionals especials, el període de prova pot ser de fins a divuit mesos. El nombre dels referits llocs de treball no pot excedir el vint per cent del total de socis treballadors de la cooperativa.

3. Els nous socis, durant el període en què es trobin en situació de prova, tenen els mateixos drets i obligacions que els socis treballadors, amb les particularitats següents:

a) Poden resoldre la relació per lliure decisió unilateral, facultat que també es reconeix al Consell Rector.

b) No poden ser escollits per als càrrecs dels òrgans de la societat.

c) No poden votar, a l'Assemblea General, cap punt que els afecti personalment i directa.

d) No estan obligats ni facultats per fer aportacions al capital social ni per desemborsar la quota d'ingrés.

e) No els poden imputar les pèrdues que es produeixin en la cooperativa durant el període de prova, ni tenen dret al retorn cooperatiu.

Article 82. *Règim disciplinari.*

1. Els Estatuts o el Reglament de règim intern han d'establir el règim disciplinari dels socis treballadors, i regular els tipus de faltes que es puguin produir en la prestació de la feina, les sancions, els òrgans i les persones amb facultats sancionadores delegades.

Els Estatuts han de regular els procediments sancionadors amb expressió dels tràmits, els recursos i els terminis.

2. El règim disciplinari ha de regular els tipus de faltes que es poden produir en la prestació del treball, les sancions, els òrgans i les persones amb facultats sancionadores delegades, i els procediments sancionadors amb expressió dels tràmits, els recursos i els terminis.

3. L'expulsió dels socis treballadors sols pot ser acordada pel Consell Rector, contra la decisió del qual es pot recórrer, en el termini de quinze dies des de la notificació, davant el Comitè de Recursos, que l'ha de resoldre en el termini de dos mesos, o davant l'Assemblea General que l'ha de resoldre en la primera Assemblea que es convoqui. Transcorregut l'esmentat termini sense haver adoptat la decisió, s'entén estimat el recurs. L'acord d'expulsió sols és executiu des que sigui ratificat per l'òrgan corresponent o hagi transcorregut el termini per recórrer-hi davant aquest, tot i que el Consell Rector pot suspendre el soci treballador en la seva ocupació, conservant aquest tots els seus drets econòmics.

Article 83. *Jornada, descans setmanal, festes, vacances i permisos.*

1. Els Estatuts, el Reglament de règim intern o, si no n'hi ha, l'Assemblea, han de regular la durada de la jornada de treball, el descans mínim setmanal, les festes i les vacances anuals, respectant en tot cas, com a mínim, les normes següents:

a) Entre el final d'una jornada i el començament de la següent hi ha d'haver com a mínim dotze hores.

b) Els menors de divuit anys no poden fer més de quaranta hores de treball efectiu a la setmana.

c) Es respecten, almenys, com a festes, la de Nadal, Cap d'Any, l'1 de maig i el 12 d'octubre, tret dels supòsits excepcionals en què ho impedeixi la naturalesa de l'activitat empresarial que exerceixi la cooperativa.

d) Les vacances anuals i, almenys, les festes expressades en l'apartat c) d'aquest número es retribueixen a efectes d'avançament societari.

e) Les vacances anuals dels menors de divuit anys i dels més grans de seixanta anys tenen una durada mínima d'un mes.

2. El soci treballador, previ avís i justificació, té dret a absentar-se del treball per algun dels motius i pel temps següent:

a) Quinze dies naturals en cas de matrimoni.

b) Dos dies en els casos de naixement de fill o malaltia greu o mort de parents fins al segon grau de consanguinitat o afinitat. Quan, amb aquest motiu, el soci treballador necessiti fer un desplaçament, el termini és de quatre dies.

c) Un dia per trasllat del domicili habitual.

d) Pel temps indispensable per al compliment d'un deure inexcusable de caràcter públic i personal.

e) Per dur a terme funcions de representació en el moviment cooperatiu.

Els Estatuts, el Reglament de règim intern o, si no n'hi ha, l'Assemblea General poden ampliar els supòsits de permís i el temps de durada dels permisos i, en tot cas, han de fixar si els permisos, a efectes de la percepció dels avançaments societaris, tenen o no el caràcter de retribuïts o la proporció en què són retribuïts.

Article 84. *Suspensió i excedències.*

1. En les cooperatives de treball associat, se suspèn temporalment l'obligació i el dret del soci treballador a prestar la seva feina, amb pèrdua dels drets i les obligacions econòmiques de la prestació, per les causes següents:

a) Incapacitat temporal del soci treballador.

b) Maternitat o paternitat del soci treballador i adopció o acolliment de menors de cinc anys.

c) Compliment del servei militar, obligatori o voluntari, o servei social substitutori.

d) Privació de llibertat del soci treballador, mentre no hi hagi sentència condemnatòria.

e) Excedència forçosa, per designació o elecció per a un càrrec públic o en el moviment cooperatiu, que impossibiliti l'assistència al treball del soci treballador.

f) Causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o derivades de força major.

g) Per raons disciplinàries.

2. En cessar les causes legals de suspensió, el soci treballador recobra la plenitud dels seus drets i obligacions com a soci i té dret a la reincorporació al lloc de treball reservat.

En el supòsit d'incapacitat temporal si, d'acord amb les lleis vigents sobre Seguretat Social, el soci treballador és declarat en situació d'incapacitat permanent, cessa el dret de reserva del lloc de treball, i si és absoluta o gran invalidesa, es produeix la baixa obligatòria del soci treballador.

En els supòsits de suspensió per prestació del servei militar o substitutori, o exercici de càrrec públic o en el moviment cooperatiu, per designació o elecció, el soci treballador s'hi ha de reincorporar en el termini màxim d'un mes a partir de la cessació en el servei, càrrec o funció.

En el supòsit de part, la suspensió té una durada mínima de setze setmanes ininterrompudes, llevat que sigui múltiple, cas en què la durada és de divuit setmanes. En ambdós supòsits es distribueixen a opció de la interessada, sempre que almenys sis setmanes siguin immediatament posteriors al part.

No obstant això, en cas que la mare i el pare treballin, aquella, en iniciar-se el període de descans per maternitat, pot optar perquè el pare gaudeixi de fins a quatre de les últimes setmanes de suspensió, sempre que siguin ininterrompudes i al final de l'esmentat període, llevat que en el moment de la seva efectivitat la incorporació al treball de la mare suposi un risc per a la seva salut.

En el supòsit d'adopció, si el fill adoptat és menor de nou mesos, la suspensió té una durada màxima de setze setmanes comptades, a elecció del soci treballador, bé a partir de la decisió administrativa o judicial d'acolliment, bé a partir de la resolució judicial per la qual es constitueix l'adopció. Si el fill adoptat és més gran de nou mesos i menor de cinc anys, la suspensió té una durada màxima de sis setmanes.

En cas que el pare i la mare treballin, sols un d'ells pot exercir aquest dret.

3. Per a la suspensió per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o derivades de força major, l'Assemblea General, tret de previsió estatutària, ha de declarar la necessitat que, per alguna de les esmentades causes, passin a la situació de suspensió la totalitat o part dels socis treballadors que integren la cooperativa, així com el temps que ha de durar la suspensió i designar els socis treballadors concrets que han de quedar en situació de suspensió.

4. Els socis treballadors inclosos en els supòsits a), b), d) i f) del número 1 d'aquest article, mentre estiguin en situació de suspensió, conserven la resta dels seus drets i obligacions com a soci.

Els socis treballadors inclosos en els supòsits c) i e) del número 1 d'aquest article, mentre estiguin en situació de suspensió, tenen els drets establerts en aquesta Llei per als socis, llevat del de percebre bestretes i retorns, el dret al vot i a ser escollits per ocupar càrrecs en els òrgans socials, i han de guardar secret sobre aquells assumptes i dades que puguin perjudicar els interessos socials de la cooperativa, i si durant el temps en què estiguin en situació de suspensió l'Assemblea General, de conformitat amb el que estableix el número 2 de

l'article 46, acorda fer noves aportacions obligatòries, estan obligats a efectuar-les.

5. En els supòsits a), b), c), d) i e) del número 1 d'aquest article, les cooperatives de treball associat, per substituir els socis treballadors en situació de suspensió, poden subscriure contractes de treball de durada determinada amb treballadors assalariats en els quals consti la persona a la qual substitueixen i la causa que ho motiva. Aquests treballadors assalariats no són computables a efectes del percentatge a què es refereix el número 7 de l'article 80 d'aquesta Llei.

6. Els Estatuts o el Reglament de règim intern, o si no n'hi ha, l'Assemblea General, poden preveure la possibilitat de concedir als socis treballadors excedències voluntàries amb la durada màxima que determini el Consell Rector, llevat que hi hagi una limitació prevista en les disposicions esmentades.

La situació dels socis treballadors en situació d'excedència voluntària s'ha d'ajustar a les normes següents:

a) No tenen dret a la reserva del seu lloc de treball, sinó únicament el dret preferent al reingrés en les vacants dels llocs de treball iguals o similars al seu, que hi hagi o es produeixin en la cooperativa.

b) Els seus altres drets i obligacions són els establerts al número 4 d'aquest article per als socis treballadors inclosos en els supòsits c) i e) del número 1 d'aquest article.

Article 85. *Baixa obligatòria per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció.*

1. Quan, per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció o en el supòsit de força major, per mantenir la viabilitat empresarial de la cooperativa, sigui necessari, a criteri de l'Assemblea General, reduir amb caràcter definitiu el nombre de llocs de treball de la cooperativa o modificar la proporció de les qualificacions professionals del col·lectiu que la integra, l'Assemblea General o, si s'escau, el Consell Rector si ho estableixen així els Estatuts, ha de designar els socis treballadors concrets que han de ser baixa en la cooperativa, que té la consideració de baixa obligatòria justificada.

2. Els socis treballadors que siguin baixa obligatòria conforme al que estableix el número anterior d'aquest article, tenen dret a la devolució immediata de les seves aportacions voluntàries al capital social i a la devolució en el termini de dos anys de les seves aportacions obligatòries per períodes mensuals. En tot cas, els imports pendents de reembossament meriten l'interès legal del diner que de manera anual la cooperativa ha d'abonar a l'exsoci treballador.

No obstant això, quan la cooperativa tingui disponibilitat de recursos econòmics objectivables, la devolució de les aportacions obligatòries s'ha d'efectuar en l'exercici econòmic en curs.

Article 86. *Successió d'empreses, contractes i concessions.*

1. Quan una cooperativa se subrogui en els drets i les obligacions laborals de l'anterior titular, els treballadors afectats per aquesta subrogació es poden incorporar com a socis treballadors en les condicions establertes a l'article 80.8 d'aquesta Llei, i si fa com a mínim dos anys que eren en l'empresa anterior, no se'ls pot exigir el període de prova.

En el supòsit que se superi el límit legal sobre el nombre d'hores/any, establert a l'article 80.7 d'aquesta Llei, l'excés no produeix cap efecte.

2. Quan una cooperativa de treball associat cessi, per causes no imputables a aquesta, en una contracta de serveis o concessió administrativa i un nou empresari

se'n faci càrrec, els socis treballadors que hi exercien la seva activitat tenen els mateixos drets i deures que els haurien correspost d'acord amb la normativa vigent, com si haguessin prestat la seva feina a la cooperativa en la condició de treballadors per compte d'altri.

Article 87. *Qüestions contencioses.*

1. Les qüestions contencioses que se suscitin entre la cooperativa i els seus socis treballadors, per la seva condició com a tals, es resolen aplicant-hi, amb caràcter preferent, aquesta Llei, els Estatuts i el Reglament de règim intern de les cooperatives, els acords adoptats vàlidament pels òrgans socials de la cooperativa i els principis cooperatius. Aquestes qüestions s'han de sotmetre davant la jurisdicció de l'ordre social d'acord amb el que disposa l'article 2.º del Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de procediment laboral.

La procediment a la jurisdicció de l'ordre social atrau competències dels seus òrgans jurisdiccional, en tots els seus graus, per al coneixement de totes les qüestions contencioses que se suscitin entre la cooperativa de treball associat i el soci treballador relacionades amb els drets i les obligacions derivats de l'activitat cooperativitzada.

2. Els conflictes no basats en la prestació del treball, o els seus efectes, ni compromesos els seus drets com a aportant de treball i que puguin sorgir entre qualsevol classe de soci i les cooperatives de treball associat, estan sotmesos a la jurisdicció de l'ordre civil.

3. El plantejament de qualsevol demanda per part d'un soci en les qüestions a què es refereix l'apartat 1 anterior exigeix l'exhauriment de la via cooperativa prèvia, durant la qual queda en suspens el còmput de terminis de prescripció o caducitat per a l'exercici d'acions o d'afirmació de drets.

SECCIÓ 2a DE LES COOPERATIVES DE CONSUMIDORS I USUARIS

Article 88. *Objecte i àmbit.*

1. Són cooperatives de consumidors i usuaris les que tenen per objecte el subministrament de béns i serveis adquirits a tercers o produïts per si mateixes, per a ús o consum dels socis i dels qui hi conviuen, així com l'educació, la formació i la defensa dels drets dels seus socis en particular i dels consumidors i usuaris en general. Poden ser socis d'aquestes cooperatives les persones físiques i les entitats o organitzacions que tinguin el caràcter de destinataris finals.

2. Les cooperatives de consumidors i usuaris poden fer operacions cooperativitzades amb tercers no socis, dins el seu àmbit territorial, si així ho preveuen els seus Estatuts.

SECCIÓ 3a DE LES COOPERATIVES D'HABITATGES

Article 89. *Objecte i àmbit.*

1. Les cooperatives d'habitatges associen persones físiques que necessiten allotjament i/o locals per a si mateixes i les persones que hi conviuen. També poden ser socis els ens públics i les entitats sense ànim de lucre que necessiten allotjament per a aquelles persones que en depenen i hagin de residir, per raó de la seva feina o funció, a l'entorn d'una promoció cooperativa o que necessiten locals per dur a terme les seves activitats. Així mateix, poden tenir com a objecte, fins i tot únic, cas en què poden ser-ne socis qualsevol mena de persones, procurar edificacions i instal·lacions complementàries per a l'ús d'habitatges i locals dels socis, la

conservació i l'administració dels habitatges i locals, elements, zones o edificacions comunes i la creació i els subministraments de serveis complementaris, així com la rehabilitació d'habitatges, locals i edificacions i instal·lacions complementàries.

2. Les cooperatives d'habitatges poden adquirir, parcel·lar i urbanitzar terrenys i, en general, efectuar totes les activitats i els treballs que siguin necessaris per al compliment del seu objecte social.

3. La propietat o l'ús i gaudi dels habitatges i locals es poden adjudicar o cedir als socis mitjançant qualsevol títol admès en dret.

Quan la cooperativa retengui la propietat dels habitatges o locals, els Estatuts han d'establir les normes a què s'ha d'ajustar tant l'ús i gaudi dels socis, com els altres drets i obligacions d'aquests i de la cooperativa, i poden preveure i regular la possibilitat de cessió o permuta del dret d'ús i gaudi de l'habitatge o local amb socis d'altres cooperatives d'habitatges que tinguin establerta la mateixa modalitat.

4. Les cooperatives d'habitatges poden alienar o arrendar a tercers, no socis, els locals comercials i les instal·lacions i edificacions complementàries de la seva propietat. L'Assemblea General ha d'acordar el destí de l'import obtingut per alienació o arrendament.

5. Els Estatuts poden preveure en quins casos la baixa d'un soci és justificada i per als restants, l'aplicació, en la devolució de les quantitats lliurades per aquest per finançar el pagament dels habitatges i locals, de les deduccions a què es refereix l'apartat 3 de l'article 51, fins a un màxim del 50 per 100 dels percentatges que s'hi estableixen.

Les quantitats a què es refereix el paràgraf anterior, així com les aportacions del soci al capital social, se li han de reembossar en el moment que sigui substituït en els seus drets i obligacions per un altre soci.

6. Cap persona no pot exercir simultàniament el càrrec de membre del Consell Rector en més d'una cooperativa d'habitatges.

Els membres del Consell Rector en cap cas no poden percebre remuneracions o compensacions per l'exercici del càrrec, sens perjudici del seu dret a ser rescabats per les despeses que se'ls originen.

7. Les cooperatives d'habitatges han de fer les seves promocions en l'àmbit territorial que delimitin els seus Estatuts.

Article 90. *Construccions per fases o promocions.*

Si la cooperativa d'habitatges du a terme més d'una promoció o una mateixa promoció ho és en diverses fases, està obligada a dotar cadascuna de les fases d'autonomia de gestió i patrimonial, per la qual cosa ha de portar una comptabilitat independent amb relació a cadascuna, sens perjudici de la general de la cooperativa, i individualitzar tots els justificants de cobraments o pagaments que no corresponguin a crèdits o deutes generals.

Cada promoció o fase s'ha d'identificar amb una denominació específica que ha de figurar de manera clara i destacada en tota la documentació relativa a la promoció o la fase, inclosos permisos o llicències administratives i qualsevol contracte subscrit amb tercers.

En la inscripció en el Registre de la propietat dels terrenys o solars a nom de la cooperativa s'hi ha de fer constar la promoció o fase a què estan destinats i, si el destí s'acorda posteriorment a l'adquisició, s'hi ha de fer constar per nota marginal a sol·licitud dels representants legals de la cooperativa.

Per cada fase o promoció s'han de constituir juntes especials de socis, la regulació de les quals han de contenir els Estatuts, sempre respectant les competències pròpies de l'Assemblea General sobre les operacions i els compromisos comuns de la cooperativa i sobre el

que afecti més d'un patrimoni separat o els drets o les obligacions dels socis no adscrits a la fase o bloc respectiu. La convocatòria de les juntes s'ha de fer de la mateixa manera que la de les assemblees.

Els béns que integri el patrimoni degudament comptabilitzat d'una promoció o fase no responen dels deutes de les restants.

Article 91. *Auditoria de comptes en les cooperatives d'habitatges.*

1. Les cooperatives d'habitatges, abans de presentar els comptes anuals, perquè els aprovi l'Assemblea General, han de sotmetre'ls a auditoria, en els exercicis econòmics en què es produeixi algun dels supòsits següents:

- a) Que la cooperativa tingui en promoció, entre habitatges i locals, un nombre superior a cinquanta.
- b) Sigui quin sigui el nombre d'habitatges i locals en promoció, quan corresponguin a diferents fases, o quan es construeixin en diferents blocs que constitueixin, a efectes econòmics, promocions diferents.
- c) Que la cooperativa hagi atorgat poders relatius a la gestió empresarial a persones físiques o jurídiques diferents dels membres del Consell Rector.
- d) Quan ho prevegin els Estatuts o ho acordi l'Assemblea General.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, és aplicable a aquest precepte, en qualsevol cas, el que recull aquesta Llei sobre aquesta matèria.

Article 92. *Transmissió de drets.*

1. En les cooperatives d'habitatges, el soci que pretengui transmetre «inter vivos» els seus drets sobre l'habitatge o el local, abans d'haver transcorregut cinc anys o un altre termini superior fixat pels Estatuts, que no pot ser superior a deu des de la data de concessió de la llicència de primera ocupació de l'habitatge o local, o del document que legalment el substitueixi, i si no n'hi ha, des del lliurament de la possessió de l'habitatge o el local, els ha de posar a disposició de la cooperativa, la qual els ha d'oferir als sol·licitants d'admissió com a socis per ordre d'antiguitat.

El preu de tempteig és igual a la quantitat desemborsada pel soci que transmet els seus drets sobre l'habitatge o local, incrementada amb la revaloració que hagi experimentat, conforme a l'índex de preus al consum, durant el període comprès entre les dates dels diferents desemborsaments parcials i la data de la comunicació de la intenció de transmissió dels drets sobre l'habitatge o local.

Transcorreguts tres mesos des que el soci va posar en coneixement del Consell Rector el propòsit de transmetre els seus drets sobre l'habitatge o local, sense que cap sol·licitant d'admissió com a soci per ordre d'antiguitat faci ús del dret de preferència per adquirir-los, el soci queda autoritzat per transmetre'ls, «inter vivos», a tercers no socis.

No obstant això, transcorregut un any des que es va comunicar la intenció de transmetre sense haver dut a terme la transmissió, s'ha de repetir l'oferiment a què es refereix el paràgraf primer.

2. Si, en el supòsit a què es refereix el número anterior d'aquest article, el soci, sense complir el que s'hi estableix, transmet a tercers els seus drets sobre l'habitatge o local, la cooperativa, si algun sol·licitant d'admissió com a soci els vol adquirir, ha d'exercir el dret de retracte i ha de reembossar al comprador el preu que assenyalava el número anterior d'aquest article, incrementat amb les despeses a què es refereix el número 2 de l'article 1.518 del Codi civil. Les despeses que pre-

veu el número 1 de l'article esmentat del Codi civil són a càrrec del soci que va incomplir el que disposa el número anterior d'aquest article.

El dret de retracte es pot exercitar, durant un any, des de la inscripció de la transmissió en el Registre de la propietat o, si no n'hi ha, durant tres mesos, des que qui exercita el dret de retracte tingui coneixement de la transmissió.

3. Les limitacions establertes en els números anteriors d'aquest article no són aplicables quan el soci transmeti els seus drets sobre l'habitatge o local als seus ascendents o descendents, així com en les transmissions entre cònjuges decretades o aprovades judicialment en els casos de separació o divorci.

SECCIÓ 4a DE LES COOPERATIVES AGRÀRIES

Article 93. *Objecte i àmbit.*

1. Són cooperatives agràries les que associen titulars d'explotacions agrícoles, ramaderes o forestals, que tenen com a objecte la realització de tota mena d'activitats i operacions encaminades a un aprofitament millor de les explotacions dels seus socis, dels seus elements o components, de la cooperativa i a la millora de la població agrària i del desenvolupament del món rural, així com atendre qualsevol altre fi o servei que sigui propi de l'activitat agrària, ramadera, forestal o estigui directament relacionats amb aquestes.

També poden formar part com a socis de ple dret d'aquestes cooperatives les societats agràries de transformació, les comunitats de regants, les comunitats d'aigües, les comunitats de béns i les societats civils o mercantils que tinguin el mateix objecte social o activitat complementària i estiguin compreses en el primer paràgraf d'aquest article. En aquests casos, els Estatuts poden regular un límit de vots que ostentin els socis mencionats en relació amb el conjunt de vots socials de la cooperativa.

2. Per al compliment del seu objecte, les cooperatives agràries poden exercir, entre altres, les activitats següents:

a) Adquirir, elaborar, produir i fabricar per qualsevol procediment, per a la cooperativa o per a les explotacions dels seus socis, animals, pinsos, abonaments, plantes, llavors, insecticides, materials, instruments, maquinària, instal·lacions i qualssevol altres elements necessaris o convenients per a la producció i el foment agrari.

b) Conservar, tipificar, manipular, transformar, transportar, distribuir i comercialitzar, fins i tot directament al consumidor, els productes procedents de les explotacions de la cooperativa i dels seus socis en el seu estat natural o transformats prèviament.

c) Adquirir, parcel·lar, sanejar i millorar terrenys destinats a l'agricultura, la ramaderia o els boscos, així com la construcció i l'explotació de les obres i instal·lacions necessàries a aquests fins.

d) Qualsevol altres activitats que siguin necessàries o convenients o que facilitin la millora econòmica, tècnica, laboral o ecològica de la cooperativa o de les explotacions dels socis.

e) Dur a terme activitats de consum i serveis per als seus socis i altres membres del seu entorn social i fomentar aquelles activitats encaminades a la promoció i la millora de la població agrària i el medi rural.

3. Les explotacions agràries dels socis, per a la millora de les quals la cooperativa agrària presta els seus serveis i subministraments, han d'estar dins de l'àmbit territorial de la cooperativa, establert estatutàriament.

4. Les cooperatives agràries poden fer operacions amb tercers no socis fins a un límit màxim del 50 per 100 del total, de les fetes amb els socis per a cada tipus d'activitat que duen a terme.

SECCIÓ 5a DE LES COOPERATIVES D'EXPLOTACIÓ COMUNITÀRIA DE LA TERRA

Article 94. *Objecte i àmbit.*

1. Són cooperatives d'explotació comunitària de la terra les que associen titulars de drets d'ús i aprofitament de terres o altres béns immobles, susceptibles d'explotació agrària, que cedeixen aquests drets a la cooperativa i que hi presten o no la seva feina, i poden associar també altres persones físiques que, sense cedir a la cooperativa drets de gaudi sobre béns, hi presten la seva feina, per a l'explotació en comú dels béns cedits pels socis i dels altres que posseeixi la cooperativa per qualsevol títol, així com exercir les activitats recollides a l'article 93.2 per a les cooperatives agràries.

2. No obstant el que estableix el número anterior, les cooperatives d'explotació comunitària de la terra poden fer operacions amb tercers no socis amb els límits que s'estableixen a l'article 93.4 d'aquesta Llei.

3. En les cooperatives d'explotació comunitària de la terra, el seu àmbit, fixat estatutàriament, determina l'espai geogràfic en què els socis treballadors de la cooperativa poden desenvolupar habitualment la seva activitat cooperativitzada de prestació de treball, i dins del qual han d'estar situats els béns integrants de l'explotació.

Article 95. *Règim dels socis.*

1. Poden ser socis de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra:

a) Les persones físiques i jurídiques titulars de drets d'ús i aprofitament de terra o altres béns immobles susceptibles d'explotació agrària que cedeixin aquests drets a la cooperativa, prestant-hi o no la seva feina i que, en conseqüència, tenen simultàniament la condició de socis cedents del gaudi de béns a la cooperativa i de socis treballadors, o únicament la primera.

b) Les persones físiques que, sense cedir a la cooperativa drets de gaudi sobre béns, hi presten la seva feina i tenen únicament la condició de socis treballadors.

2. És aplicable als socis treballadors de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra, siguin o no simultàniament cedents del gaudi de béns a la cooperativa, les normes establertes en aquesta Llei per als socis treballadors de les cooperatives de treball associat, amb les excepcions que conté aquesta secció.

3. El nombre d'hores/any fetes per treballadors amb contracte de treball per compte d'altri no pot superar els límits establerts a l'article 80.7 d'aquesta Llei.

Article 96. *Cessió de l'ús i aprofitament de béns.*

1. Els Estatuts han d'establir el temps mínim de permanència en la cooperativa dels socis en la seva condició de cedents de l'ús i aprofitament de béns, que no pot ser superior a quinze anys.

Complert el termini de permanència a què es refereix el paràgraf anterior, si els Estatuts ho preveuen, es poden establir nous períodes successius de permanència obligatòria, per terminis no superiors a cinc anys. Aquests terminis s'apliquen automàticament, llevat que el soci comuniqui la seva decisió de ser baixa, amb una anticipació mínima de sis mesos a la finalització del respectiu termini de permanència obligatòria.

En tot cas, el termini per al reembossament de les aportacions al capital social es comença a comptar des de la data en què acabi l'últim termini de permanència obligatòria.

2. Encara que, per qualsevol causa, el soci cessi en la cooperativa en la seva condició de cedent del gaudi de béns, la cooperativa pot conservar els drets d'ús i aprofitament que van ser cedits pel soci, pel temps que falti per acabar el període de permanència obligatòria d'aquest en la cooperativa, la qual, si fa ús de l'esmentada facultat, en compensació, ha d'abonar al soci que cessa la renda mitjana de la zona dels referits béns.

3. L'arrendatari i altres titulars d'un dret de gaudi poden cedir l'ús i aprofitament dels béns pel termini màxim de durada del seu contracte o títol jurídic, sense que això sigui causa de desnonament o resolució d'aquest.

En aquest supòsit, la cooperativa pot dispensar del compliment del termini estatutari de permanència obligatòria, sempre que el titular dels drets d'ús i aprofitament es comprometí a cedir-los pel temps que abasti el seu títol jurídic.

4. Els Estatuts han d'assenyalar el procediment per obtenir la valoració dels béns susceptibles d'explotació en comú.

5. Cap soci no pot cedir a la cooperativa l'úsdefruit de terres o altres béns immobles que excedeixin el terç del valor total dels integrats en l'explotació, llevat que es tracti d'ens públics o societats en el capital social dels quals participin majoritàriament els ens públics.

6. Els Estatuts poden regular el règim d'obres, millores i servituds que poden afectar els béns el gaudi dels quals ha estat cedit i siguin conseqüència del pla d'explotació comunitària dels béns. La regulació estatutària comprèn el règim d'indemnitzacions que escaiguin a conseqüència d'aquestes obres, millores i servituds. Si els Estatuts ho preveuen i el soci cedent del gaudi té titularitat suficient per autoritzar la modificació, no es pot oposar a la realització de l'obra o millora o a la constitució de la servitud. Quan sigui necessari per a l'aprofitament normal del bé afectat, la servitud s'ha de mantenir, encara que el soci cessi en la cooperativa o l'immoble canviï de titularitat, sempre que aquesta circumstància s'hagi fet constar en el document de constitució de la servitud. En tot cas, hi és aplicable la facultat de variació recollida en el paràgraf segon de l'article 545 del Codi civil.

Per a l'adopció d'acords relatius al que estableix aquest número és necessari que la majoria prevista al número 1 de l'article 28 compregui el vot favorable de socis que representin, almenys, el 50 per cent de la totalitat dels béns l'ús i gaudi dels quals hagi estat cedit a la cooperativa.

7. Els Estatuts poden establir normes per les quals els socis que han cedit a la cooperativa l'ús i aprofitament de béns, queden obligats a no transmetre a tercers drets sobre aquests béns que impedeixin el de l'ús i aprofitament dels béns per la cooperativa durant el temps de permanència obligatòria del soci.

8. El soci que sigui baixa obligatòria o voluntària en la cooperativa, qualificada de justificada, pot transmetre les seves aportacions al capital social de la cooperativa al seu cònjuge, ascendents o descendents, si aquests són socis o adquireixen aquesta condició en el termini de tres mesos des de la baixa del soci.

Article 97. *Règim econòmic.*

1. Els Estatuts han de fixar l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci, distingint la que ha de fer en la seva condició de cedent del gaudi de béns i en la de soci treballador.

2. El soci que tingui la doble condició de cedent del gaudi de béns i de soci treballador i sigui baixa en

una de les dues, té dret al reembossament de les aportacions efectuades en funció de la condició en què cessa en la cooperativa, sigui la de cedent de béns o la de soci treballador.

3. Els socis, en la seva condició de socis treballadors, han de percebre bestretes societàries d'acord amb el que s'estableix per a les cooperatives de treball associat, i en la seva condició de cedents de l'ús i aprofitament de béns a la cooperativa han de percebre, per l'esmentada cessió, la renda usual en la zona per a finques anàlogues. Les quantitats percebudes per les bestretes societàries i rendes ho són a càrrec dels resultats finals, en l'exercici de l'activitat econòmica de la cooperativa.

A efectes del que estableix l'apartat 2.a) de l'article 57, tant les bestretes societàries com les rendes esmentades tenen la consideració de despeses deduïbles.

4. Els retorns s'acrediten als socis d'acord amb les normes següents:

a) Els excedents disponibles que tinguin el seu origen en els béns inclosos en l'explotació per títols diferents a la cessió a la cooperativa del gaudi dels béns pels socis s'imputen als qui tinguin la condició de socis treballadors, d'acord amb les normes establertes per a les cooperatives de treball associat.

b) Els excedents disponibles que tinguin el seu origen en els béns, el gaudi dels quals ha estat cedit pels socis a la cooperativa, s'imputen als socis en proporció a la seva respectiva activitat cooperativa, en els termes que s'assenyalen a continuació:

a') L'activitat consistent en la cessió a favor de la cooperativa del gaudi de les finques es valora prenent com a mòdul la renda usual en la zona per a finques anàlogues.

b') L'activitat consistent en la prestació de treball pel soci es valora conforme al salari del conveni vigent en la zona per al seu lloc de treball, encara que hagi percebut avançaments societaris d'una quantia diferent.

5. La imputació de les pèrdues es fa conforme a les normes establertes al número anterior.

No obstant això, si l'explotació dels béns, el gaudi dels quals ha estat cedit pels socis dóna lloc a pèrdues, les que corresponguin a l'activitat cooperativitzada de prestació de treball sobre aquests béns s'han d'imputar totalment als fons de reserva i, si no n'hi ha, als socis en la seva condició de cedents del gaudi de béns, en la quantia necessària per garantir als socis treballadors una compensació mínima igual al 70 per 100 de les retribucions satisfetes en la zona pel mateix treball i, en tot cas, no inferior a l'import del salari mínim interprofessional.

SECCIÓ 6a DE LES COOPERATIVES DE SERVEIS

Article 98. *Objecte i àmbit.*

1. Són cooperatives de serveis les que associen persones físiques o jurídiques, titulars d'explotacions industrials o de serveis i professionals o artistes que exerceixin la seva activitat pel seu compte, i tenen per objecte la prestació de subministraments i serveis, o la producció de béns i la realització d'operacions encaminades a la millora econòmica i tècnica de les activitats professionals o de les explotacions dels seus socis.

2. No pot ser classificada com a cooperativa de serveis aquella en els socis i l'objecte de la qual concorrin circumstàncies o peculiaritats que permetin de classificar-la conforme al que s'estableix a una altra de les seccions d'aquest capítol.

3. No obstant el que estableixen els apartats anteriors d'aquest article, les cooperatives de serveis poden

dur a terme activitats i serveis cooperativitzats amb tercers no socis, fins a un cinquanta per cent del volum total de l'activitat cooperativitzada duta a terme amb els seus socis.

SECCIÓ 7a DE LES COOPERATIVES DEL MAR

Article 99. *Objecte i àmbit.*

1. Són cooperatives del mar les que associen pescadors, armadors d'embarcacions, confraries, organitzacions de productors pesquers, titulars de viviers d'algues, de cetaries, mariscadors i famílies marisqueres, concessionaris d'explotacions de pesca i d'aqüicultura i, en general, persones físiques o jurídiques titulars d'explotacions dedicades a activitats pesqueres o d'indústries maritimopesqueres i derivades, en les diferents modalitats del mar, ries i llacunes marines, i professionals per compte seu de les dites activitats, i tenen per objecte la prestació de subministraments i serveis i la realització d'operacions encaminades a la millora econòmica i tècnica de les activitats professionals o de les explotacions dels seus socis.

2. Per al compliment del seu objecte, les cooperatives del mar poden exercir, entre altres, les activitats següents:

a) Adquirir, elaborar, produir, fabricar, reparar, mantenir i desballestar instruments, estris de pesca, maquinària, instal·lacions, siguin frigorífiques o no, embarcacions de pesca, animals, embrions i exemplars per a la reproducció, pastura i qualssevol altres productes, materials i elements necessaris o convenientes per a la cooperativa i per a les activitats professionals o de les explotacions dels socis.

b) Conservar, tipificar, transformar, distribuir i comercialitzar, fins i tot fins al consumidor, els productes procedents de la cooperativa i de l'activitat professional o de les explotacions dels socis.

c) En general, qualsevol altra activitat que sigui necessària o convenient o que faciliti la millora econòmica, tècnica, laboral o ecològica de l'activitat professional o de les explotacions dels socis.

3. No obstant el que estableixen els números anteriors d'aquest article, és aplicable a les cooperatives del mar el que preveu sobre operacions amb tercers l'article 93, si bé referit a productes de la pesca.

4. L'àmbit d'aquesta classe de cooperatives s'ha de fixar estatutàriament.

SECCIÓ 8a DE LES COOPERATIVES DE TRANSPORTISTES

Article 100. *Objecte i àmbit.*

1. Són cooperatives de transportistes les que associen persones físiques o jurídiques, titulars d'empreses del transport o professionals que puguin exercir en qualsevol àmbit, fins i tot el local, l'activitat de transportistes, de persones o coses o mixt, i tenen per objecte la prestació de serveis i subministraments i la realització d'operacions, encaminades a la millora econòmica i tècnica de les explotacions dels seus socis.

Les cooperatives de transportistes també poden dur a terme aquelles activitats per a les quals estan expressament facultades per la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, en els termes que s'hi s'estableixen.

2. Les cooperatives de transportistes poden efectuar operacions amb tercers no socis sempre que una norma específica ho autoritzi.

3. L'àmbit d'aquesta classe de cooperatives s'ha de fixar estatutàriament.

SECCIÓ 9a DE LES COOPERATIVES D'ASSEGURANCES

Article 101. *Normativa aplicable.*

Són cooperatives d'assegurances les que exerceixen l'activitat asseguradora, en els rams i amb els requisits establerts en la legislació de l'assegurança i, amb caràcter supletori, per la Llei de cooperatives.

SECCIÓ 10a DE LES COOPERATIVES SANITÀRIES

Article 102. *Objecte i normes aplicables.*

1. Són cooperatives sanitàries les que exerceixen la seva activitat a l'àrea de la salut, i poden estar constituïdes pels prestadors de l'assistència sanitària, pels destinataris de l'assistència sanitària o per uns i altres. També poden exercir activitats complementàries i connexes fins i tot de tipus preventiu, general o per a grups o col·lectius determinats.

2. A les cooperatives sanitàries, els són aplicables les normes establertes en aquesta Llei per a les de treball associat o per a les de serveis, segons escaigui, quan els socis siguin professionals de la medicina; quan els socis són els destinataris de l'assistència sanitària s'apliquen a la societat les normes sobre cooperatives de consumidors i usuaris; quan es donin les condicions previstes a l'article 105 s'hi ha d'aplicar la normativa sobre cooperatives integrals. Si estan organitzades com a empreses asseguradores s'han d'ajustar, a més a més, a la normativa mencionada a l'article 101.

Quan per imperatiu legal no puguin desenvolupar l'activitat asseguradora, l'han de dur a terme societats mercantils que siguin propietat, almenys majoritària, de les cooperatives sanitàries. Als resultats derivats de la participació de les cooperatives sanitàries en les dites societats mercantils els és aplicable el que disposa l'article 57.3.a) d'aquesta Llei.

3. Quan una cooperativa de segon grau integri almenys una cooperativa sanitària, la primera pot incloure en la seva denominació el terme «Sanitària».

SECCIÓ 11a DE LES COOPERATIVES D'ENSENYAMENT

Article 103. *Objecte i normes aplicables.*

1. Són cooperatives d'ensenyament les que desenvolupen activitats docents, en els diferents nivells i modalitats. Poden efectuar també, com a complementàries, activitats extraescolars i connexes, així com prestar serveis que facilitin les activitats docents.

2. A les cooperatives d'ensenyament, els són aplicables les normes establertes en aquesta Llei per a les cooperatives de consumidors i usuaris, quan associïn els pares dels alumnes, els seus representants legals o els mateixos alumnes.

3. Quan la cooperativa d'ensenyament associï professors i personal no docent i de serveis, li són aplicables les normes d'aquesta Llei reguladores de les cooperatives de treball associat.

SECCIÓ 12a DE LES COOPERATIVES DE CRÈDIT

Article 104. *Normativa aplicable.*

Les cooperatives de crèdit es regeixen per la seva llei específica i per les seves normes de desplegament.

Així mateix, els són aplicables les normes que, amb caràcter general, regulen l'activitat de les entitats de crèdit, i amb caràcter supletori la Llei de cooperatives.

CAPÍTOL XI

De les cooperatives integrals, de les d'iniciativa social i de les mixtes

SECCIÓ 1a DE LES COOPERATIVES INTEGRALS

Article 105. *Objecte i normes aplicables.*

Es denominen cooperatives integrals les que, amb independència de la seva classe, tenen una activitat cooperativitzada doble o plural i compleixen les finalitats pròpies de diferents classes de cooperatives en una mateixa societat, segons acord dels seus Estatuts i amb observança del regulat per a cada una d'aquestes activitats. En aquests casos, el seu objecte social és plural i es beneficia del tractament legal que li correspongui pel compliment dels fins esmentats.

En els òrgans socials de les cooperatives integrals hi ha d'haver sempre representació de les activitats integrades en la cooperativa. Els Estatuts poden reservar el càrrec de president o vicepresident a una determinada modalitat de socis.

SECCIÓ 2a DE LES COOPERATIVES D'INICIATIVA SOCIAL

Article 106. *Objecte i normes aplicables.*

1. Es qualifiquen d'iniciativa social les cooperatives que, sense ànim de lucre i amb independència de la seva classe, tenen per objecte social, bé la prestació de serveis assistencials mitjançant la realització d'activitats sanitàries, educatives, culturals o altres de naturalesa social, o bé el desenvolupament de qualsevol activitat econòmica que tingui per finalitat la integració laboral de persones que sofreixen qualsevol classe d'exclusió social i, en general, la satisfacció de necessitats socials no ateses pel mercat.

2. Les entitats i els organismes públics poden participar en qualitat de socis en la forma que s'estableixi estatutàriament.

3. A les cooperatives d'iniciativa social, els són aplicables les normes relatives a la classe de cooperativa a la qual pertanyen.

4. Les cooperatives de qualsevol classe que compleixin els requisits exposats en l'apartat 1 d'aquest article han d'expressar en la seva denominació, a més a més, la indicació «Iniciativa Social».

SECCIÓ 3a DE LES COOPERATIVES MIXTES

Article 107. *Objecte i normes aplicables.*

1. Són cooperatives mixtes aquelles en què hi ha socis el dret de vot dels quals a l'Assemblea General es pot determinar, de manera exclusiva o preferent, en funció del capital aportat en les condicions establertes estatutàriament, que ha d'estar representat per mitjà de títols o anotacions en compte i que es denominen parts socials amb vot, sotmesos a la legislació reguladora del mercat de valors.

2. En aquestes cooperatives el dret de vot a l'Assemblea General ha de respectar la distribució següent:

a) Almenys el 51 per 100 dels vots s'ha d'atribuir, en la proporció que defineixin els Estatuts, a socis el dret de vot dels quals determina l'article 26 d'aquesta Llei.

b) Una quota màxima, a determinar estatutàriament, del 49 per 100 dels vots es distribueix entre un o diversos socis titulars de parts socials amb vot, que, si els Estatuts ho preveuen, poden ser lliurement negociables en el mer-

cat i, per tant, adquiribles també pels socis a què es refereix la lletra a) anterior, als quals se'ls pot atorgar estatutàriament un dret de preferència.

c) En cap cas la suma total dels vots assignats a les parts socials amb vot i als socis col·laboradors no pot superar el 49 per 100 del total de vots socials de la cooperativa.

3. En el cas de les parts socials amb vot, tant els drets i les obligacions dels seus titulars com el règim de les aportacions, els han de regular els Estatuts i, suplementàriament, el que disposa la legislació de societats anònimes per a les accions.

4. La participació de cadascun dels dos grups de socis en els excedents anuals a distribuir, siguin positius o negatius, es determina en proporció al percentatge de vots que cadascun dels dos col·lectius tingui segons el que preveu el número 2.

Els excedents imputables als posseïdors de parts socials amb vot es distribueixen entre ells en proporció al capital desemborsat. Els excedents imputables als socis restants es distribueixen entre aquests segons els criteris generals definits en aquesta Llei.

5. La validesa de qualsevol modificació autoreguladora que afecti els drets i les obligacions d'algun dels col·lectius de socis requereix el consentiment majoritari del grup corresponent, que es pot obtenir mitjançant votació separada a l'Assemblea General.

6. Quant a la dotació de fons obligatoris i la seva disponibilitat, cal atènyer-se al que disposa, amb caràcter general, aquesta Llei.

TÍTOL II

De l'acció de l'Administració General de l'Estat

Article 108. *Foment del cooperativisme.*

1. Es reconeix com a tasca d'interès general, a través d'aquesta Llei i de les seves normes d'aplicació, la promoció, l'estímul i el desenvolupament de les societats cooperatives i de les seves estructures d'integració econòmica i representativa.

2. El Govern, dins l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, actua en l'ordre cooperatiu, amb caràcter general, per mitjà del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, al qual ha de dotar dels recursos i serveis necessaris per a l'exercici de les seves funcions de promoció, difusió, formació, inspecció i registrals, sens perjudici de les facultats dels altres departaments ministerials en relació amb l'activitat empresarial que desenvolupin les cooperatives per al compliment del seu objecte social.

Article 109. *Registre de societats cooperatives.*

El Registre de societats cooperatives té per objecte la qualificació i la inscripció de les societats i de les associacions de cooperatives i dels actes i negocis jurídics societaris que determina aquesta Llei o s'estableixin per reglament. Així mateix, li correspon la legalització dels llibres de les societats cooperatives, el dipòsit i la publicitat dels comptes anuals, sens perjudici de qualsevol altra actuació administrativa o funcions que li puguin atribuir les lleis o les seves normes de desplegament.

Igualment, el Registre de societats cooperatives emet la certificació negativa de denominació, prèvia coordinació amb el Registre Mercantil Central i amb els altres registres de cooperatives, segons les disposicions que s'estableixin a aquest efecte.

Article 110. *Organització i procediment registral.*

1. El Registre de societats cooperatives, incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, té estructura unitària i depèn del Ministeri de Treball i Assumptes Socials. Radica a Madrid.

2. El Registre es porta pel sistema de full personal.

3. Les inscripcions es fan en virtut de document públic, resolució judicial o de l'autoritat administrativa. Només quan ho prevegi aquesta Llei o les seves normes de desplegament, la inscripció s'ha de fer en virtut de document privat.

Article 111. *Eficàcia.*

El Registre de societats cooperatives es regeix pels principis de publicitat, legalitat, legitimació, prioritat i tracte consecutiu. La inscripció no té eficàcia convalidadora del fet inscripció, i es presumeix exacta i vàlida.

Article 112. *Normes supletòries.*

En les matèries relatives a terminis, recursos, personació en l'expedient, representació i totes les no regulades expressament en aquesta Llei, cal atènyer-se al que disposa la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 113. *Inspecció.*

La funció inspectora sobre el compliment d'aquesta Llei i de les seves normes de desplegament, l'exerceix el Ministeri de Treball i Assumptes Socials, per mitjà de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, sens perjudici de les funcions inspectores que corresponguin als diferents departaments ministerials d'acord amb les respectives competències.

Article 114. *Infraccions. Prescripció.*

1. Les societats cooperatives són subjectes responsables de les accions i omissions contràries a aquesta Llei i les seves normes de desplegament i als Estatuts, sens perjudici de les responsabilitats personals exigibles a consellers, interventors o liquidadors.

1.1 Són infraccions lleus l'incompliment de les obligacions o la vulneració de les prohibicions imposades per aquesta Llei, que no suposin un conflicte entre parts, no interrompin l'activitat social i no puguin ser qualificades de greus o molt greus.

1.2 Són infraccions greus:

a) No convocar l'Assemblea General ordinària en el termini i la forma escaients.

b) Incomplir l'obligació d'inscriure els actes que han d'accedir obligatòriament al Registre.

c) No efectuar les dotacions, en els termes establerts en aquesta Llei, als fons obligatoris o destinar-los a finalitats diferents a les previstes.

d) La falta d'auditoria de comptes, quan sigui obligatòria, legalment o estatutària.

e) Incomplir, si s'escau, l'obligació de dipositar els comptes anuals.

f) La transgressió generalitzada dels drets dels socis.

1.3 Són infraccions molt greus:

a) La paralització de l'activitat cooperativitzada, o la inactivitat, dels òrgans socials durant dos anys.

b) La transgressió de les disposicions imperatives o prohibitives d'aquesta Llei, quan es comprovi con-

vència per lucrar-se o per obtenir fictíciament subvencions o bonificacions fiscals.

2. Les infraccions lleus, greus i molt greus es graduen a efectes de la sanció corresponent atenent el nombre de socis afectats, la repercussió social, la malícia o la falsedat i la capacitat econòmica de la cooperativa.

3. Les infraccions prescriuen: les lleus, al cap de tres mesos; les greus, al cap de sis mesos, i les molt greus, al cap d'un any, comptades des de la data en què s'hagin comès.

Article 115. Sancions i procediment.

1. Les infraccions lleus se sancionen amb una multa de 50.000 a 100.000 pessetes; les greus, amb una multa de 100.001 a 500.000 pessetes, i les molt greus, amb una multa de 500.001 a 5.000.000 de pessetes, o amb la desqualificació regulada a l'article 116.

2. Les infraccions les sanciona, a proposta de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, l'òrgan directiu del qual depengui el Registre de societats cooperatives, fins a 1.000.000 de pessetes, i el Ministre de Treball i Assumptes Socials, fins a 5.000.000 de pessetes i la desqualificació.

3. El procediment sancionador és el previst per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social.

Article 116. Desqualificació de les cooperatives.

1. Poden ser causa de desqualificació d'una societat cooperativa:

a) Les assenyalades a l'article 70, sobre causes de dissolució, a excepció de les previstes al número 1.a), b) i f).

b) Comissió d'infraccions molt greus de normes imperatives o prohibitives d'aquesta Llei.

2. El procediment per a la desqualificació s'ha d'ajustar a la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, amb les particularitats següents:

a) Ha d'informar preceptivament la Inspecció de Treball i Seguretat Social, i si no s'ha emès l'informe en el termini d'un mes, es té per evacuat.

b) En el tràmit d'audiència a la societat, s'hi ha de presentar el Consell Rector o, si no n'hi ha, un nombre de socis no inferior a tres. Quan no es produeixi o no sigui possible aquesta compareixença, el tràmit es compleix publicant l'avís corresponent en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

c) La resolució administrativa de desqualificació és revisable en via judicial i, si és objecte de recurs, no és executiva mentre no s'hi dicti sentència ferma.

d) És competent per acordar la desqualificació el ministre de Treball i Assumptes Socials.

3. La desqualificació, una vegada ferma, té efectes registrals d'ofici i implica la dissolució de la societat cooperativa.

TÍTOL III

De l'associacionisme cooperatiu

Article 117. Principi general.

Les societats cooperatives es poden associar lliurement i voluntària en unions, federacions i confederacions per a la defensa i la promoció dels seus interessos, sens perjudici de poder acollir-se a una altra fórmula associativa conforme al dret d'associació.

Article 118. Unions de cooperatives.

1. Les unions de cooperatives estan constituïdes per, almenys, tres cooperatives de la mateixa classe i es poden integrar en una altra unió ja existent o constituir una nova unió de cooperatives. En ambdós casos, també es poden integrar directament societats cooperatives, si els Estatuts d'aquelles no s'hi oposen.

2. Els òrgans socials de les unions de cooperatives són l'Assemblea General, el Consell Rector i la Intervenció.

L'Assemblea General està formada pels representants de les cooperatives directament associades i, si s'escau, de les unions que la integren, i els Estatuts han d'establir la composició i les atribucions dels seus òrgans, sense que, en cap cas, puguin atribuir la majoria absoluta de vots a un dels seus membres.

Article 119. Federacions i confederacions de cooperatives.

1. Les federacions poden estar integrades per societats cooperatives o per unions de cooperatives o per totes dues.

2. Per a la constitució i el funcionament d'una federació de cooperatives cal que directament, o a través d'unions que la integrin, associïn almenys deu cooperatives que no siguin totes de la mateixa classe.

3. Les unions de cooperatives i les federacions de cooperatives es poden associar en confederacions de cooperatives.

4. Per a la constitució i el funcionament d'una confederació de cooperatives calen, almenys, tres federacions de cooperatives que agrupin cooperatives de tres comunitats autònomes com a mínim, encara que la seu d'aquestes federacions no radiqui en altres tantes comunitats.

5. Els òrgans socials de les federacions i confederacions de cooperatives són el Consell Rector i l'Assemblea General. Els Estatuts han d'establir la composició i el nombre de membres de l'Assemblea General, així com les normes per a la seva elecció i el dret de vot.

Així mateix, han de regular la composició i el funcionament del Consell Rector, que ha d'estar integrat per tres membres com a mínim.

Article 120. Normes comunes a les unions, federacions i confederacions de cooperatives.

1. A les unions, federacions i confederacions, en els seus àmbits respectius, corresponen, entre altres, les funcions següents:

a) Representar i defensar els interessos generals de les cooperatives i dels seus socis davant les administracions públiques i davant qualsevol altra persona física o jurídica i exercir, si s'escau, les accions legals pertinents.

b) Fomentar la promoció i la formació cooperatives.

c) Exercir la conciliació en els conflictes sorgits entre les societats cooperatives que associïn o entre aquestes i els seus socis.

d) Organitzar serveis d'assessorament, auditories, assistència jurídica o tècnica i tots els que siguin convinguts als interessos dels seus socis.

e) Actuar com a interlocutors i representants davant les entitats i organismes públics.

f) Exercir qualsevol altra activitat de naturalesa anàloga.

2. Les unions, federacions i confederacions de cooperatives adquireixen personalitat jurídica una vegada dipositin en el Registre de societats cooperatives l'es-

criptura pública de constitució, que ha de contenir, com a mínim:

- a) Relació de les entitats promotores.
  - b) Certificació de l'acord de constitució.
  - c) Integritats dels òrgans de representació i de govern.
  - d) Certificació del Registre de societats cooperatives que no hi ha una altra entitat amb una denominació idèntica.
  - e) Els Estatuts socials.
3. Els Estatuts han de recollir, almenys:
- a) La seva denominació.
  - b) El domicili i l'àmbit territorial.
  - c) Requisits i procediment per a l'adquisició i la pèrdua de la condició d'entitat associada.
  - d) Composició, funcionament i elecció dels òrgans socials de representació i administració.
  - e) Règim econòmic.

4. El Registre de societats cooperatives, en el termini d'un mes, ha de disposar la publicitat del dipòsit o el requeriment als seus socis promotors, per una sola vegada, perquè, en el termini d'un altre mes, esmenin els defectes observats. Transcorregut aquest termini, el Registre de societats cooperatives ha de disposar la publicitat o rebutjar el dipòsit mitjançant resolució exclusivament fundada en la manca d'alguns dels requisits mínims a què es refereix aquest títol.

La publicitat del dipòsit es fa en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

L'entitat adquireix personalitat jurídica i plena capacitat d'obrar transcorregut un mes des que en va sol·licitar el dipòsit sense que el Registre de societats cooperatives hagi formulat inconvenients o, si s'escau, n'hagi rebutjat el dipòsit.

5. En la denominació de les entitats associatives de cooperatives s'hi ha d'incloure, respectivament, la paraula «Unió de Cooperatives», «Federació de Cooperatives», o «Confederació de Cooperatives» o les abreviatures «U. de Coop.», «F. de Coop.» i «C. de Coop.».

6. Les unions, federacions i confederacions de cooperatives, per poder incloure en la seva denominació termes que facin referència a un determinat àmbit geogràfic, han d'acreditar que associen, directament o a través de les entitats associades, com a mínim el vint per cent de les societats cooperatives inscrites i no dissoltes, amb domicili social en l'esmentat àmbit geogràfic.

7. Les unions, federacions i confederacions han de comunicar al Registre de societats cooperatives la variació en el nombre dels seus membres.

8. En tot el que no es preveu, cal atenir-se al que disposa, amb caràcter general, aquesta Llei.

Disposició addicional primera. Qualificació d'entitats sense ànim de lucre.

Poden ser qualificades de societats cooperatives sense ànim de lucre les que gestionen serveis d'interès col·lectiu o de titularitat pública, així com les que duen a terme activitats econòmiques que condueixen a la integració laboral de les persones que sofreixen qualsevol classe d'exclusió social i que els seus Estatuts recullen expressament:

- a) Que els resultats positius que es produeixen en un exercici econòmic no poden ser distribuïts entre els seus socis.
- b) Les aportacions dels socis al capital social, tant obligatòries com voluntàries, no poden meritjar un interès superior a l'interès legal dels diners, sens perjudici de la possible actualització de les aportacions.

c) El caràcter gratuït de l'exercici dels càrrecs del Consell Rector, sens perjudici de les compensacions econòmiques procedents per les despeses en què puguin incórrer els consellers en l'exercici de les seves funcions.

d) Les retribucions dels socis treballadors o, si s'escau, dels socis de treball i dels treballadors per compte d'altri no poden superar el 150 per 100 de les retribucions que en funció de l'activitat i categoria professional estableixi el conveni col·lectiu aplicable al personal assalariat del sector.

Disposició addicional segona. Creació del Consell per al Foment de l'Economia Social.

Es crea el Consell per al Foment de l'Economia Social, com a òrgan assessor i consultiu per a les activitats relacionades amb l'economia social, integrat, per mitjà del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, en l'Administració General de l'Estat, encara que sense participar en l'estructura jeràrquica d'aquesta.

Actua com un òrgan de col·laboració i coordinació del moviment associatiu i l'Administració General de l'Estat.

D'acord amb les competències que li siguin atribuïdes i d'acord amb l'àmbit d'aquesta Llei, té les funcions següents:

1. Col·laborar en l'elaboració de proposicions sobre qualsevol disposició legal o reglamentària que afectin entitats de l'economia social.
2. Elaborar els informes que sol·licitin el Ministeri de Treball i Assumptes Socials i altres departaments ministerials.
3. Emetre informes sobre els programes de desenvolupament i foment de l'economia social.
4. Fer estudis sobre qüestions i problemes que afectin l'economia social.
5. Vetllar perquè el funcionament de les empreses i les entitats s'adeqüi als principis configuradors propis d'aquest sector.
6. Totes les altres funcions i competències que li atribueixin les disposicions legals i reglamentàries.

El Consell per al Foment de l'Economia Social està compost per representants de l'Administració General de l'Estat, de les administracions autonòmiques, quan així ho sol·licitin, de l'associació d'entitats locals més representativa, de les associacions de cooperatives, de les mutualitats de previsió social, de societats laborals, de l'associació intersectorial més representativa d'àmbit estatal i cinc persones de reconegut prestigi en l'àmbit de l'economia social designades pel Ministeri de Treball i Assumptes Socials.

La presidència del Consell per al Foment de l'Economia Social correspon al secretari general d'Ocupació i, per delegació, al director general de Foment de l'Economia Social i del Fons Social Europeu.

El funcionament del Consell s'ha d'ajustar al que disposen sobre òrgans col·legiats la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat.

Els crèdits necessaris per al seu funcionament s'han de consignar en els pressupostos del Ministeri de Treball i Assumptes Socials.

Disposició addicional tercera. *Drets dels creditors personals dels socis.*

Els creditors personals dels socis no tenen cap dret sobre els béns de les cooperatives ni sobre les aportacions dels socis al capital social, que són inembargables. Tot això, sense perjudici dels drets que pugui exercir el creditor sobre els reembossaments, interessos i retorns que corresponguin al soci.

Disposició addicional quarta. *Suspensió de pagaments i fallides.*

A les societats cooperatives els és aplicable la legislació sobre suspensió de pagaments i fallides.

Disposició addicional cinquena. *Normes especials.*

1. Les societats cooperatives tenen la condició de majoristes i poden detallar com a minoristes en la distribució o la venda, amb independència de la qualificació que els correspongui a efectes fiscals.

2. Els lliuraments de béns i prestacions de serveis proporcionats per les societats cooperatives als seus socis, ja siguin produïts per elles mateixes o adquirits a tercers per al compliment dels seus fins socials, no tenen la consideració de vendes.

3. Les cooperatives de consumidors i usuaris, les cooperatives agràries i les cooperatives de transportistes, a més de la condició de majoristes, per la qual cosa els són aplicables els preus o les tarifes corresponents, tenen també, amb caràcter general, la condició de consumidors directes per proveir-se o subministrar-se de tercers de productes o serveis que els siguin necessaris per a les seves activitats.

4. Amb caràcter general, es consideren activitats cooperatives internes i tenen el caràcter d'operacions de transformació primària les que efectuïn les cooperatives agràries i les cooperatives de segon grau que les agrupin, amb productes o matèries, fins i tot subministrades per tercers, sempre que estiguin destinades exclusivament a les explotacions dels seus socis.

5. Les cooperatives de treball associat i les de segon grau que les agrupin tenen prioritats en cas d'empat en els concursos i subhastes per als contractes d'obres o serveis de l'Estat i dels altres ens públics.

6. Les cooperatives d'habitatges tenen dret a adquirir terrenys de gestió pública pel sistema d'adjudicació directa, per al compliment dels seus fins específics.

7. Les societats cooperatives estan subjectes al que estableix la Llei 26/1984, de 19 de juliol, Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris, i altres disposicions sobre defensa dels consumidors i usuaris, així com a les disposicions sanitàries i assistencials quan siguin aplicables.

8. Els aranzels notariais, en els casos en què la legislació cooperativa imposi l'escriptura pública o qualsevol altre instrument públic notarial, tenen una reducció igual a la que se li concedeix a l'Estat.

La mateixa bonificació s'aplica als aranzels del registre, sempre que es tracti d'inscripcions obligatòries d'actes i contractes previstos en la normativa aplicable o dirigits a un compliment millor de l'objecte social.

Disposició addicional sisena. *Comptabilització separada.*

És causa de pèrdua de la condició de cooperativa fiscalment protegida la falta de comptabilització separada de les operacions cooperativitzades fetes amb tercers no socis.

Disposició addicional setena. *Règim de les societats mixtes.*

La part del resultat cooperatiu corresponent a la proporció dels vots que tinguin els socis titulars de parts socials amb vot, té la mateixa consideració que els resultats extracooperatius a efectes de la seva tributació en l'impost sobre societats.

Disposició addicional vuitena. *Cooperatives integrals.*

Es consideren especialment protegides les cooperatives integrals quan, respecte a totes i cadascuna de les seves activitats, es compleixin els requisits exigits per ser considerades especialment protegides.

Disposició addicional novena. *Societats cooperatives qualificades d'entitats sense ànim de lucre.*

El règim tributari aplicable a les societats cooperatives qualificades d'entitats sense ànim de lucre és el que estableix la Llei 20/1990, de 19 de desembre, de règim fiscal de cooperatives.

Disposició addicional desena. *Arbitratge.*

1. Les discrepàncies o controvèrsies que es puguin plantejar en les cooperatives, entre el Consell Rector o els apoderats, el Comitè de Recursos i els socis, fins i tot en el període de liquidació, es poden sotmetre a l'arbitratge de dret regulat per la Llei 36/1988, de 5 de desembre; no obstant això, si la disputa afecta principalment els principis cooperatius, es pot recórrer a l'arbitratge d'equitat.

2. Atès el caràcter negocial i dispositiu dels acords socials, no queden excloses de la possibilitat anterior ni les pretensions de nul·litat de l'Assemblea General, ni la impugnació d'acords assemblearis o rectors, però l'àrbitre no es pot pronunciar sobre aquells aspectes que, si s'escau, estiguin fora del poder de disposició de les parts.

Disposició addicional onzena. *Programes anuals per a l'impuls, la promoció i el foment del cooperativisme.*

El Ministeri de Treball i Assumptes Socials ha d'elaborar i dur a terme programes anuals per a l'impuls, la promoció i el foment del cooperativisme, amb l'informe previ del Consell per al Foment de l'Economia Social.

Disposició addicional dotzena. *Mesures de foment per a la creació d'ocupació.*

Són aplicables als socis treballadors de les cooperatives de treball associat i als socis de treball de les altres classes de cooperatives totes les normes i incentius sobre treballadors per compte d'altri que tinguin per objecte la consolidació i la creació d'ocupacions estables, tant les relatives a la Seguretat Social com a les modalitats de contractació.

Disposició addicional tretzena. *Règims forals.*

Aquesta Llei s'aplica sense perjudici dels règims forals específics vigents en matèria tributària establerts en les normes i convenis vigents en la matèria.

Disposició transitòria primera. *Aplicació temporal de la Llei.*

Els expedients en matèria de cooperatives iniciats abans de la vigència d'aquesta Llei es tramiten i resolen d'acord amb les disposicions en vigor fins ara. El contingut de les escriptures i dels Estatuts de les societats

cooperatives que hi hagi a l'entrada en vigor d'aquesta Llei no es pot aplicar si s'hi oposa, i s'entén modificat o completat per totes les normes prohibitives o imperatives que conté aquesta Llei.

Disposició transitòria segona. Adaptació de les societats cooperatives a les previsions de la Llei.

Les societats cooperatives constituïdes abans de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei disposen d'un termini de tres anys a partir de la data d'entrada en vigor per adaptar els seus Estatuts al que s'hi estableix.

L'acord d'adaptació d'Estatuts s'ha d'adoptar en Assemblea General, i és suficient el vot a favor de més de la meitat de socis presents i representats. Qualsevol conseller o soci està legitimat per sol·licitar al Consell Rector la convocatòria de l'Assemblea General amb aquesta finalitat, i si transcorreguts dos mesos des de la sol·licitud no s'ha fet la convocatòria, la poden sol·licitar al jutge de Primera Instància del domicili social, el qual, amb l'audiència prèvia dels consellers, ha d'acordar el que sigui procedent i designar, si s'escau, la persona que ha de presidir la reunió.

Transcorreguts tres anys des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei no s'ha d'inscriure en el Registre de societats cooperatives cap document de societats cooperatives sotmeses a aquesta Llei fins que no se n'hagi inscrit l'adaptació dels Estatuts socials. S'exceptuen els títols relatius a l'adaptació a aquesta Llei, al cessament o la dimissió de consellers, interventors, membres del Comitè de Recursos o liquidadors i la revocació o renúncia de poders, així com a la transformació de la societat o a la seva dissolució i nomenament de liquidadors i els assentaments ordenats per l'autoritat judicial o administrativa.

Disposició transitòria tercera. Consolidació de denominacions.

Els certificats i el registre de denominacions fets pel Registre de societats cooperatives fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'entenen amb caràcter general com a consolidats.

Disposició transitòria quarta. Adaptació de la remuneració de les aportacions voluntàries.

Les cooperatives disposen d'un termini de tres anys, comptats a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, per adaptar la remuneració de les aportacions voluntàries al capital social, subscrites abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, a les previsions que conté.

Disposició derogatòria primera. Derogació de la Llei de 2 d'abril de 1987.

Queden derogades totes les normes que s'oposin al que disposa aquesta Llei i, en particular, la Llei 3/1987, de 2 d'abril, general de cooperatives, llevat del que estableix el capítol III del títol I, mentre no es compleixi la previsió recollida en la disposició final primera d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria segona. Supressió de les cooperatives d'integració.

Se suprimeixen les cooperatives d'integració creades a l'empara del que disposa la disposició adicional tercera del Reial decret 84/1993, de 22 de gener, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 13/1989, de 26 de maig, de cooperatives de crèdit, sens perjudici del que estableix la disposició transitòria segona d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria tercera. Supressió del Consell de Foment de l'Economia Social.

Es deroga l'apartat 2 de l'article 9 bis addicionat al Reial decret 1888/1996, de 2 d'agost, d'estructura orgànica bàsica del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, així com les disposicions al·ludides en l'esmentat apartat, del Reial decret 140/1997, de 31 de gener, pel qual es modifica parcialment l'estructura orgànica bàsica del Ministeri de Treball i Assumptes Socials i es transforma l'Institut Nacional de Serveis Socials en Institut de Migracions i Serveis Socials.

Disposició final primera. Registre de societats cooperatives.

El Govern, a proposta del ministre de Treball i Assumptes Socials, ha d'aprovar en un termini no superior a sis mesos a partir de la publicació d'aquesta Llei el Reglament del Registre de societats cooperatives.

Disposició final segona. Creació de noves classes de cooperatives.

El Govern, a proposta del ministre de Treball i Assumptes Socials i amb l'informe previ del Consell per al Foment de l'Economia Social, pot crear noves classes de cooperatives, quan sigui necessari per al desenvolupament de qualsevol sector del cooperativisme.

Disposició final tercera. Legalització de llibres i dipòsit de comptes.

El Govern, a proposta dels ministres de Justícia i de Treball i Assumptes Socials, ha de dictar les normes necessàries perquè les cooperatives hagin de legalitzar els llibres i dipositar els seus comptes anuals en un sol Registre.

Disposició final quarta. Comptes consolidats del grup cooperatiu.

El Govern, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda, ha de dictar les normes necessàries que estableixin en quins casos el grup cooperatiu està obligat a formular els comptes anuals i l'informe de gestió consolidats.

Disposició final cinquena. Normes per a l'aplicació i el desplegament de la Llei.

El Govern, a proposta del ministre de Treball i Assumptes Socials, pot dictar normes per a l'aplicació i el desplegament d'aquesta Llei.

Disposició final sisena. Aplicació a les cooperatives de les disposicions de Seguretat Social per a la contractació a temps parcial.

Les disposicions de Seguretat Social previstes per a la contractació a temps parcial han de ser objecte de les modificacions i adaptació que siguin necessàries per aplicar-les en l'àmbit de les societats cooperatives de treball associat i integral. A aquest efecte, el Govern, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, n'ha de fer el desplegament reglamentari corresponent, en aplicació del que preveu la disposició adicional quarta de la Llei general de la Seguretat Social.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 16 de juliol de 1999.

JUAN CARLOS R.